

RADI VOJAŠKEGA BONUSA SE OBETA VROČ BOJ V KONGRESU.

Če se bo predsednik Coolidge izrekel za Mellonov predlog glede vojaškega bonusa, bo kongresovo zasedanje silno viharno.

LA FOLLETTOVA SKUPINA SE BO V OBEH HIŠAH POTEGOVALA ZA VOJAŠKI BONUS.

Washington, D. C. — Če se predsednik Coolidge postavi na stran finančnega tajnika Mellona ter se zavzame za to, da bodi vračanje vojaškega bonusa potisnjeno na stran, bo prihodnje zasedanje našega kongresa eno najviharnejših, kar jih je na zapisniku.

To je razvidno iz tega, kako so sprejeli senatorji in delegati poslane Mellonov načrt za znižanje zveznih davkov in preprečitev vojaškega bonusa. Le malo postavljajalec je odobrilo načrt, in med politikarji prevladuje mnenje, da bo predloga za vojaški bonus sprejeta tudi če treba preko predsednikovega vetiranja. Tudi ni pričakovati, da bi bila sprejeta predlagana davčna revizija.

Senatorji Borah, Moses, Glass, King in drugi nasprotujejo vojaškega bonusa so odobrili Mellonovo propozicijo. Zagovorniki vojaškega bonusa se s malimi izjemami vsi izrekajo proti vsakemu sklenjenju dodatnih davkov in za znižanje davkov na majhne dohodke le v slučaju, če je to zadnje mogoče začeti s sprejetjem vojaškega bonusa.

La Follettova skupina v obeh hišah je bila naklonjena vojaškemu bonusu, sklenjenju davka na male dohodke, povračila davkov dodatnih davkov, obnovitvi davkov na izredne dohodke, obdavčitvi nerazdeljenih zaslužkov pri korporacijah, drugim odredbam proti izdajanju delniških dividend in ustavnemu amandamentu za preprečitev izdajanja neobdavčenih varnostnih papirjev. Republikanski radikali nameravajo pridobiti demokrate za svoj načrt.

Poslanec Green, ki bo načelnik hišnega odseka za pota in sredstva in kateremu je finančni tajnik Mellon poslal svoje tozadevno pisanje, je dejal, da ne more reči, vnaprej, kaj bodo kongresni voditelji iskali storiti glede na davčno revizijo, ali kaj se utegne zgoditi s Mellonovimi priporočili.

Rekel je, da se ne da dotle, ko bo kongres organiziran in mnoga izpraznjena mesta v odseku za pota in sredstva izpolnjena, nikakor določiti, kaj bo želja večine v odseku glede na davčno preobnovo.

Senator Smoot, ki bo načelnik finančnega odseka, je dejal, da ne bo mogla biti po njegovem mnenju sprejeta nobena važnejša davčna revizija na prihodnjem zasedanju zveznega kongresa. Mislil pa, da bo sprejet vojaški bonus če treba tudi kljub predsednikovemu vetiranju.

Radi političnega položaja v kongresu, ki ga bodo imeli republikanci pod kontrolo le z neznanom večino, in ker bo ta kontrola dejansko ogrožena zaradi raznih medsebojnih sporov, misli senator Smoot, da se nikakor ne bo dalo sestaviti davčnega programa, ki bi bil všeč vsem strankam v kongresu.

Republikanski voditelji v kongresu menijo, da bo predsednik Coolidge v svoji letni poslanici do kongresa podpiral finančnega tajnika Mellona v njegovem stališču glede vojaškega bonusa in davčne revizije.

RUSKI RUDARJI POSILJAJE SESTURNIK.

Moskva, 13. nov. — Sovjetski komisariat za delo je odredil sesturni delavnik za vse delavce pod zemljo.

Pregled dnevnih dogodkov.

Amerika.

V novem kongresu, ki se snide v par tednih, se obeta vroč boj radi bonusa in davkov.

Predsedniški aspiranti prihajajo v Chicago od vseh strani.

Delavska stranka v New Yorku je precej napredovala pri zadnjih volitvah.

Inozemstvo.

Viljem Hohenzollern, bivši kaiser, se pripravlja na povratek v Nemčijo.

Bivši kronprince se je "izgubil" v Nemčiji.

Angleški parlament bo razpuščen v par dneh in prvi teden v decembru se vrše splošne volitve.

Sovjetska vlada je dala rudarjem šesturni delavnik.

VOLITVE V NEW YORKU.

Ameriška delavska stranka dobila 100,000 glasov, toda izvoljen ni bil nihče. Socialistični glasovi narasli na 55 odstotkov. — Komunisti dobili 1500 glasov.

New York, N. Y. — (Federated Press.) — Rezultat zadnjih državnih in mestnih volitev v New Yorku:

Mesto so osvojili tamanski demokrate, zunanji na delci so se pa delili v večini vrnili k republikancem.

Socialistični municipalni sodnik Jacob Panken, ki je bil kandidat za državnega prizivnega sodnika na listi Ameriške delavske stranke (socialisti in farmer-laboriti), je dobil nekaj čez 100,000 glasov, toda niti eden kandidat te stranke ni bil izvoljen. Panken je imel letoš 55 odstotkov več glasov kot pri volitvah v prejšnjem letu; več ko 90 odstotkov glasov je dobil v mestu New Yorku.

Ameriška delavska stranka pod socialističnim znakom je potegnila veliko število glasov za svoje aldermanske kandidate, približno 100,000 glasov; socialisti so napredovali v distriktih Bronx in Brooklyna. Voditelji stranke pravijo, da so zadovoljni s priznanjem stranke in zdaj delajo načrte za prihodnji na val na tamnite in republikance.

Federativna delavska-farmarska stranka (komunisti) je imela šest kandidatov za legislaturne poslanke, ki po neuradnem poročilu prejeli 1500 glasov. Tajnik stranke E. R. Saenger pravi, da je to dober rezultat vpricho dejstva, ker sploh niso imeli nobene kampanje do 30. septembra. V bodoče, pravi, bo boljše.

Volitve v Angliji v decembru.

Carinska politika je prislila vladi, da mora razpisati volitve za nov parlament. Delavska stranka se pripravlja na boj.

London, 13. nov. — Angleška vlada je sklenila, da takoj razpiše splošne volitve za nov parlament. Volitve imajo rešiti vprašanje, dali se Anglija zapre s carinsko tarifo, ali obratno še nadalje svobodno trgovino.

Ministrski predsednik Baldwin je večeraj konferiral s kraljem in je obvestil svoje prijatelje, potem je obvestil svoje prijatelje, da naznanil razpust sedanjega parlamenta v četrtek in da se vrše volitve 6. decembra.

ČIKASKO MESTO POSTAJA TORIŠČE VSE NARODNE POLITIKE.

Morebitna predsedniška kandidata Hiram Johnson in McAdoo pa načelnik narodnega republikanskega odbora se mude sedaj v tem mestu.

VSI TRIJE IZTEKAJO, KAKOR SE ZDI, SVOJE POLITIČNE TILPALNICE.

Chicago, Ill. — Čikasko mesto še nima obeh velikih političnih konvencij v svojem žepu. Ali kljub temu izgleda, kakor da bo to mesto torišče vse narodne politike v deželi.

Dva možna predsedniška kandidata in načelnik enega velikih narodnih odborov se sedaj mude v mestu. In vsi trije polkuzajo priti v stik z razmerami v tem delu Združenih držav. In čeprav ni nobeden izmed njih izrekel niti posebnega in senzacionalnega, je imel vendar vsak celo vrsto konferenc, o katerih ve še vsak hotelski sel, da so političnega značaja.

Zvezni senator Hiram W. Johnson in načelnik republikanskega narodnega odbora John T. Adams sta se selila v hotelu Drake. William Gibbs McAdoo se je ustavil že drugič v teku enega meseca v hotelu Blackstone. Zvečer se je McAdoo udeležil zasedanja s skupinom Deverjem in svojo ženo plesa in veselice v hotelu Drake.

To, da se je senator Hiram Johnson na poti iz Californije v Washington ustavil s svojo ženo v čikaskem mestu za nedoločen čas treh ali sedmih dni, je zbudilo mnenje, da ne stremi njegov obisk samo za obnovitvijo starega prijateljstva.

Na železniški postaji so ga sprejeli njegovi štirje prijatelji, in sicer bivši plovni načelnik A. D. Lasker, William Wrigley, ml., Harold L. Ickes in Edgar J. Cooke.

Časnikariki poročevalci so ga obkolili ter jeli staviti nanj razna politična vprašanja. Ali senator ni maral ziniti nobene prave. Johnson je bil edini med tremi mestnimi obiskovalci, ki ni vedel reči nobene besede o Wilsonovem govoru, ki ga je imel na dan vojne premirja in v katerem je rekel bivši predsednik, da igra Amerika sedaj jako poniglavo in nečastno vlogo v mednarodni politiki. Senator je dejal, da ni čital omenjenega govora.

Eden njegovih obiskovalcev, ki jim pripisujejo politično važnost, je bil zvezni senator Medill McCormick, čigar me je politično besedjenje spravljalo v zvezo s californijskim senatorjem na skupno postopanje v prihodnji politični tekmi za predsedniško službo. To bi seveda ustvarjalo zelo veliko važnost za politični položaj v državi Illinois.

Kakor pravijo, sta se senatorja pogovarjala le malo časa, ali vsta tistega razgovora je bil tak, da se je videlo, kakor da je senator polagal zelo veliko važnost na boj za governersko mesto v državi Illinois in se ogreval za nominacijo državnega senatorja Washingtona v illinojski bitki. Kakor se zdi, bi vsaka kombinacija s predsedniškimi kandidati zelo zmešala in zapletla državni problem.

Zapustivši senatorja Johnsona je šel senator McCormick pozdravljati narodnega načelnika Adama, ki se je tudi na poti v Washingtonu stavil v čikaskem mestu ter se nastanil v istem hotelu kakor zvezni senator Johnson.

Ko je prišel govor na izvajanja bivšega predsednika Wilsona, je dejal načelnik Adams, da ga je poslušal na radijskem aparatu v Washingtonu.

"Bivši predsednik Wilson je še vedno vodilni demokrat v deželi," je dejal Adams. "Zato bo imel več besede v formuliranju prihodnje demokratske platforme kakor kdo drugi. Tako je velike važnosti tisto, kar govori sedaj."

Bubonična kuga v Maroku. Gibraltar. — Iz Laracha, Maroko, poročajo, da je tam umrlo 40 oseb za bubonično kugo.

ANGLEŠKI DENAR PADA.

New York, N. Y. — Novice iz Londona, da se bodo prihodnji mesec vršile volitve v Angliji, pri katerih prav lahko zmaga Delavska stranka, so povzročile, da je v ponedeljek zopet padel sterlingski funt na tukajšnji borzi. Sedanji kurs je \$4.35.

Istočasno so padle valute večine evropskih držav in južnoameriških republik.

SMALLOVO ZBOROVANJE.

Bivši čikaski župan Thompson je imel dolg govor, v katerem je imenoval senatorja McCormicka igračo angleškega kralja.

OSCAR CARLSTROM IZBRAN ZA DRŽAVNEGA PRAVDNIKA, WINIFRED HUCK ZA KONGRESNIKA.

Chicago, Ill. — Kampanja za governorja Smalla v okraju Cook je v polnem zamahu. Akcija je bila započeta v ponedeljek, ko so priredili governorjevi pristaši velik banket v hotelu Sherman ter predložili governorju 109,000 zaobljubenih kart.

V zvezi s formalno otvoritvijo governorjeve bitke v tem delu države Illinois je bil izbran član državne davčne komisije Oscar Carlstrom iz Alea kot kandidat državne administracije za državne generalnega pravdnika, a za kongresnice pa Winifred Mason Huck, ki je bii pokojnega senatorja Williama E. Masona.

Okoli štiristo okrožnih voditeljev se je vdeležilo te politične akcije.

Bivši načelnik državne davčne komisije kapitan Percy Coffin je bil predsednik tega zborovanja.

Bivši župan William H. Thompson in člani starega mestnega kabineta so bili navzoči. Skoro vsi so govorili ter v svojih govorih povzdigovali governorja Smalla v deveta nebesa. Vsi so bili uverjeni, da bo Small nominiran za governerskega kandidata.

Kakih dvajset govorov je bilo na vzporedju, in šele ob enajstih zvečer je mogel priti na vrsto bivši čikaski župan Thompson, katerega so hoteli ališati vsi, kakor se je zdelo.

In šele opolnoči je mogel stopiti governor Small na govorniški oder.

Bivši čikaski župan Thompson je bilal svoje stare politične sovražnike po svoji stari navadi. Obmetaval jih je s psokami, kakor n. pr. z "lopovi" in "lažnjivci". Zveznega senatorja Medilla McCormicka je imenoval igračo angleškega kralja. Če bi mogel povedati vse, kar ve o voditeljih, ki so sovražni governorju Smalla, je rekel, potem bi ne bila tista dvorana spodoben prostor za ženske.

"Le daj jih, Billi!" je bilo čuti s vseh strani po dvorani med njegovim govorom.

Smrt governorjeve žene je govornik označil za umor. In več bi ne imel governor Small ničesar drugega kakor smrt svoje žene, bi bilo že to dovolj, da bi poglano moše in žene na voliške, kjer naj se osvetijo nad umazanim delom governorjevih nasprotnikov.

Komisija ameriških advokatov v Moskvi.

Moskva. — Komisija ameriških advokatov v zadevi vpostavljanja stikov kooperativne trgovine med Rusijo in Ameriko je 12. t. m. prispela v Moskvo.

Einstein, ogrožen, zapustil Nemčijo.

Berlin. — Prof. Albert Einstein, ki se je pred kratkim vrnil iz Rusije, je 12. novembra naglo odpotoval v Holandijo, ko so mu antisemiti poslali več grozljivih pism.

VREME.

Chicago in okolice: V četrtek oblačno. Južni in južnozpadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24. urah: najvišja 53, najnižja 44. Sonce izide ob 6:38, zaide ob 4:31.

Viljem Hohenzollern se vrne v Nemčijo!

Iz Belgije poročajo, da je bivši kaiser že dobil potne liste od holandske vlade. Zavezniki morda nastopijo z ostro noto in grožnjo Nemčiji. Hohenzollernska monarhija se baje vpostavi 4. decembra. Bivši kronprince se je "izgubil" nekje v Nemčiji. Stresemann mu je namignil, naj se skrrije, dokler se poleže zavezniški vihar. Nemški parlament se snide ta teden.

VILJEM IMA TRNJEVO POT.

Amsterdam, 13. nov. — Poročilo iz Bruslja, da je Viljem Hohenzollern dobil potne liste za v Nemčijo, se uradno zanika, kljub temu je še vedno verjetno.

London, 13. nov. — Angleški listi izražajo skrb glede poročil, da bo ekakajzer kmalu sledil svojemu sinu v Nemčijo. Poročila utegnejo biti resnična. Angleški poročevalci v Nemčiji se trudijo na vse načine, da bi izvahali, kje je ekakronprince, ali do danes še brez uspeha.

Pariz, 13. nov. — Poročila iz Belgije, da se bivši kaiser pripravlja na odhod v Nemčijo, so zelo razburile francoske uradne kroge. Pričakuje se, da poslaniški svet še danes pošlje ostro noto v Hag, svašč holandsko vlado, da bo odgovorna za posledice, ako Viljem zapusti Holandijo.

Pariz, 13. nov. — "Matin" je prejel vest iz Bruslja, da holandska vlada taji, da je dala ekakajzerju dovoljenje za odhod iz Holandije. Toda vest, da je Viljem Hohenzollern prejel potne liste, še vzdrži. Druga vest, da je holandski minister za notranje stvari dr. Kan posetil Viljema v Doornu in se pol ure razgovarjal s njim, se potrjuje. Dr. Kan je največ pripomogel bivšemu kronprincu, da se je vrnil v Nemčijo.

Bruselj, Belgija, 13. nov. — Viljem Hohenzollern, prejšnji nemški cesar, ki je pred petimi leti pobegnil v Holandijo in od tedaj biva v Doornu, se pripravlja na povratek v Nemčijo.

Belgijska telegrafska agentura, ki je objavila to vest, poroča, da je Viljem že dobil dvanajst potnih listov zase in svoj "dvor". Poročilo se tudi glasi, da bo hohenzollernska monarhija vpostavljena 4. decembra, toda gotovo še ni, dali Viljem ali njegov sin, prestolonaslednik Friderik Viljem — ki je že v Nemčiji, zasede prestol.

Viljem je zadnje čase v stalni zvezi s nemškimi monarhisti; vsak dan prihajajo in odhajajo tajni kurirji v Doorn in na nemško mejo. Zadnje dni je bila v Viljemovem gradu postavljena postaja brezšumnega brzjava in bivši kaiser prejme dnevno eno depešo iz Nauena pri Berlinu.

Berlin, 13. nov. — Iz diplomatskih krogov se poroča, da so zavezniški včeraj poslali noto nemški vladi, zahtevajoč, da mora Nemčija takoj izročiti bliskega kronprince zaveznikom, naka bo postavljen pred sodišče radi vojnih zločinov. Kakor se dalje poroča, bo Stresemann takoj odgovoril zaveznikom, da bo nemško sodišče sodilo kronprince, če mora iti pred sodišče.

Berlin, 13. nov. — Bivši kronprince Friderik Viljem Hohenzollern je včeraj izginil neznanu kam. V ponedeljek zjutraj je še bil na domu grofa Blasewitza v Platonu, potem pa je sedel v avtomobilu v družbi majorja Muellerja in izginil. Na njegov grad Oels v Sleziji, kamor je bil namenjen, ga še ni. Njegova žena Cecilija je tudi izginila; najbrž se cela družba nahaja v kakem monarhističnem skrivališču.

Iz monarhističnih krogov se javlja, da je bil ekakronprince tajno obveščen od Stresemannove vlade, da zavezniški protestirajo radi njegove vrnitve in ga celo zahtevajo v svoja roke kot vojne zločince, zato je najbolje zanj, da se kam skrrije za nekaj časa, dokler ne bodo pogajanja med Nemčijo in entento glede njega končana.

Berlin, 13. nov. — Na odločno zahtevo socialistov bo vlada sklicala parlament k zasedanju še ta teden, morda v četrtek. Socialisti zahtevajo, da se omeji oblast vojaškega kralja.

Stavka japonskih mornarjev. Tokio. — Več tisoč japonskih mornarjev je zastakalo in morsk promet med večjimi pristanišči počiva že nekaj dni.

Delavske novice.

(Federated Press.)

"New York Leader" prenehal izhajati.

New York, N. Y. — Delavski dnevnik "New York Leader" je prenehal izhajati v ponedeljek 12. novembra. V nedeljo so imeli direktorji lista sejo in zaključili, da suspendirajo list radi pomanjkanja denarja.

"Leader" je bil naslednik socialističnega dnevnika "The New York Call", katerega so prevzeli in prekrstile strokovne unije 1. oktobra. Zdaj se je pokazalo, da so edino krojaške unije podpirale list, druge se pa niso zanimale. Podrobnije poročilo sledi.

Strojniki, ne v Kalifornijo!

Oakland, Cal. — Odborniki unije strojnikov opozarjajo delavce širom Amerike, naj ne hodijo v Kalifornijo za delom. Dnevi v Kaliforniji so sicer lepi in solčni, noči so gorke, ampak delavec mora tudi jesti, tega pa ne dobi brez zaslužka, katerega je težko dobiti, ker je delavec vedno kot jih potrebujejo.

Letna konvencija I. W. W.

Chicago, Ill. — Petnajsta letna konvencija organizacije I. W. W. se je otvorila 12. novembra v Emmet Memorial dvorani. Navzočih je 45 delegatov, ki zastopajo razne distrikte vse dežele.

Vedno manj dela v tekstilni industriji.

Providence, Me. — Pepperellove tovarne v Biddefordu, Me., ki imajo 6600 tkalnih strojev, obratujejo le po tri dni v tednu s 500 stroji. Everettove tovarne v Lawrenceu, Mas., ki so doslej delale po tri dni v tednu, so zdaj omejile obrat na tri dni v dveh tednih. V tovarnah York Co. v Sacu, Me., počiva 5100 tkalnih strojev, drugi obratujejo pa le tri dni v tednu. Okrog 25.000 tkalnih strojev danes počiva v novoangleških državah.

Po podatkih zveznega trgovskega departamenta je v vsej ameriški tekstilni industriji 62.000 tkalnih strojev. Iz tega sledi, da brez malega polovica strojev počiva.

\$1.50 na uro minimum v stavbni stroki.

St. Louis, Mo. — Stavbni delavci v St. Louisu so pričeli gibanje za doseg minimalne mezdne \$1.50 na uro. To bi bilo 25 centov povzika nad sedanjo mezdo. Pleskarji in zidarji, ki zidajo s opeko, so že nagnali svoje mezde na \$1.75 na uro. V St. Louisu je več kakor 15.000 stavbniških delavcev; izmed teh je 9000 organiziranih v unijah Ameriške delavske federacije, drugi so pa v samostojnih organizacijah.

Telefonska stavka v Harrinu.

Herrin, Ill. — Tukaj stavkajo telefonske operaterice, ki zahtevajo \$15 povzika na mesec. Zdaj imajo \$65 do \$80. Družba je ponudila \$5, toda operaterice so zavrgle ponudbo. Operaterice so organizirane.

Proč s kompanijskimi zdravniki!

Morgantown, W. Va. — Premogarji v severni Zapadni Virginiji poskušajo odpraviti škandalozni sistem kompanijskih zdravnikov. Rudarji morajo plačevati od enega do dveh dolarjev za zdravnika mesečno — denar se jim odtegne od plače — toda zdravnik, ki ima v oskrbi več kemp in na stotine družin, se ne briga dosti za zdravje rudarjev, kajti njegova plača prihaja redno in je zelo mastna ne glede na to, če kaj dela ali ne. Zdravnik je odgovoren le družbi, ta se pa tudi ne briga za bolne rudarje.

Rudarji navajajo neštete slučaje, ko se zdravnik ni odzval, ko je bil poklican v hišo bolnika. V slučaja tekega poroda rudarjeve žene, ko je bila pomoč nujno potrebna, je zdravnik odgovoril, da mora čakati na jutrek. V drugem slučaju je zanemaril slučaj zastrujenja krvi, da je rudar potem izgubil roko.

Rudarji zahtevajo, da njihove krajeve organizacije najamejo zdravnika, ki mora biti odgovoren uniji in mora pustiti službo, če zanemara svoje dolžnosti. Ta sistem je ponekod že uveden in rudarji so zadovoljni.

Postenost med stavkocani.

Trenton, Mo. — V tukajšnjih železniških delavcih Rock Island družbe, katere rajši upošljuje stavkocane, kakor da bi podpisala pogodbo s stavkujočimi organiziranimi mehaniki, je bilo

zadnji teden nabito sledeče naznailo:

"Našim delavcem: Zadnje čase je bilo mnogo pritožb, da je bilo več delavcem pokradeno orodje in obleka. Kdor bo zasačen pri tatvini, izgubi delo."

Razne vesti.

JAVNO LASTNIŠTVO SE IZPLAČA.

Sydney, N. S. W. — (Fed. Press.) — Vsa podjetja, ki so lastnina in pod kontrolo države New South Wales, izkazujejo dober dobiček za zadnje fiskalno leto, ki je bilo končano 20. junija 1922.

Državni kamnolomi, ki so kapitalizirani za \$708,425, so naredili dobička \$127,295 v prejšnjem letu. Delavnice za izdelovanje cementnih cevi so dale \$85,340 dobička. Državna garaža je prinesla \$14,385 profita. Državna op. armada ima \$119,395 čistega dobička.

AVTOMOBILI UBIJAJO IN UBIJAJO.

Chicago, Ill. — Med šestimi žrtvami avtomobilov v enem dnevu zadnje nedelje je tudi 10-letni Michael Jurkovich, stanujoč na 3131 W. 54. cesti, ki je bil povožen do smrti na vogalu 52. ceste in S. Kedzie Ave.

Število žrtev avtomobilov v tem letu znaša že 618.

IZPREMEMBE V USTAVI.

Globe, Ariz. — (Fed. Press.) — Zvezni senator Henry F. Ashhurst iz Arizone predloži v novem kongresu, ki se snide v par tednih, nov amandament k zvezni ustavi, tikač se izpreminjanja ustave same. Amandament določa, da volilci vsake države glasujejo v referendumu o vsakem novem amandamentu, ne pa legislature kot se zdaj godi. — Drugi amandament, katerega je izdelal Ashurst, določa, da se novi kongres snide v par tednih po volitvah namesto po trinajstih mesecih.

KATOLIŠKA TISKARNA PRO-DANA PROTESTANTOM.

Kakor posnemamo po vesteh v slovenskem časopisu, je jolietška tiskarna, kjer tiskajo tednik "Amerikanški Slovenec", s poslopjem vred prodana neki protestantovski družbi. Kupna vsota znaša \$20,000.

ORGANIZACIJA ZA RAZPŠI-TEV KUKLUKSOVSKE DRUŽBE.

Washington, D. C. — Z narodnim odborom, sestojecim iz posvetnih, trgovskih in profesionalnih oseb, je bila inkorporirana zveza narodnih vigilanov za splošno kampanjo proti kukluksovski organizaciji in podobnim društvom.

Na ustanovitve so se pripravljali že več mesecev člani izvrševalnega odbora. Ta nova organizacija bo imela glavni sedež v Washingtonu, D. C.

Ta nova organizacija se bo borila za protikukluksovski postav v vseh legislaturah.

Nemški kapitalisti kupujejo časopise.

Berlin. — (Fed. Press.) — Stinnes zdaj posnemajo drugi nemški kapitalisti in kupujejo dnevnike, ki so v finančnih stiskah. Veliki industrialec Klockner je pred par tedni kupil "Germanijo", glavno katoliško stranke. Ta list je bil doslej nevtralen v boju med delom in kapitalom, a zanaprej bo svedel za kapitalizacijo in svojega lastnika.

Kupil knjigo za 10 centov. Vredna \$1000.

Omaha, Nebr. — Neki M. E. Northwell je pri trgovcu s starimi knjigami kupil malo knjižico z naslovom "The Second Funeral of Napoleon", za katero je plačal 10 centov. Pozneje je pa izvedel, da je knjižica vredna najmanj \$1000. Tiskana je bila v Londonu leta 1841 in danes je zelo redka.

Stavka čeških rudarjev.

Praga. — 120.000 rudarjev, ki so stavkali sedem tednov, se je vrnilo na delo. Rudarji so sprejeli znižanje mezd za devet do trinaest odstotkov, kakor je odločilo vladno razsodilo. To je del na zmaga za rudarje, kajti lastniki premogovnikov so zahtevali 30 odstotkov znižanja.

ZENSKE OESODILE COOLIDGA.

Mož spada v 18. stoletje, je njihova sodba.

Hartford, Conn. — (Fed. Press.) — Mrs. Emily Newell Blair, predsednica tukajšnje organizacije volilk, je tako karakterizirala predsednika Coolidgea:

"Naše žene so večinoma moderne v politiki in jasno jim je, da mož iz 18. stoletja, kakor je naš puritanski predsednik, ne more reševati problemov 20. stoletja. Po deželi je veliko propagande glede predsednikove previdnosti, varčnosti in molčnosti, toda žene ne vidijo posebnih čednosti v teh predsedniških lastnostih. Previdnost je lahko znamenje s strahopetnosti, varčnost se rada prelevi v skopost in molk ni vselej znamenje modrosti. Predsednik bi moral večkrat povedati, kaj misli o raznih današnjih problemih."

Stinnes daje odpadke lačnim rojakom.

Berlin, 13. nov. — Hugo Stinnes, nemški industrijski kajzer, noče dati niti vinarja za lačne otroke stradalajočih srednjih in delavskih slojev. Ko je večer prišel k njemu zastopnik pomožne organizacije s prošnjo za prispevek, je magnat odgovoril, da on že podpira reveže. Dejal je, da daje hrano javni kuhinji v hotelu Esplanade. Zastopnik je stvar preiskal in dognal, da Stinnes daje dotični kuhinji — odpadke z mize svojih bogatih poedin in pomije, ki se potem dele kot "juha" lačnim otrokom.

Poljaki zahtevajo odškodnino za oplenjene žide v Berlinu.

Varišava, 13. nov. — Poljska vlada je sklenila zahtevati odškodnino radi izgredov v Berlinu pred nekaj dnevi, v katerih so bili mnogi poljski židje napadeni in oplenjeni.

Trdnjava v Bukarešti razstreljena.

Bukarešt, Rumunija. — Trdnjava Domnesti zunaj mesta je v soboto sletela v zrak, ko se je vrglo strelivo v njo. Mnogi oseb je bilo ubitih in ranjenih. Materijalna škoda je zelo velika.

VILJEM HOHENZOLLERN SE VRNE V NEMČIJO!

(Nadaljevanje s prve strani.)

Jaškega diktatorja generala von Seecka, ki se je začel obnašati kot absolutni vladar Nemčije, prezri je celo nekatere sklepe kabineta in na večkratna svarila ministrov je porogljivo odgovoril, da komur ni prav, naj gre. General von Seeck, dasi nasprotnik Ludendorfa je nacionalist in "zmeren" monarhist, torej človek, kateremu socialisti in demokratje ne morejo zaupati. Ker je on vrhovni poveljnik zvezne armade, se je batil, da v odločilnem trenutku brene Stresemana in Eberta ter okliče diktaturo v interesu Hohenzollerncev.

Nacionalisti hrupno zahtevajo,

da se parlament razpusti in da se vlada izroči njim v roke.

Monakovo, Bavarska, 13. nov. — General Ludendorf se nahaja v "hišnem zaporu" v svoji vili blizu Monakova. Večerašnja vest, da je bil obsojen na izgon iz Nemčije, se danes zanika. Poročevalcem, ki so ga obiskali, je dejal, da je vsako nacionalistično gibanje zanj končano. Petkovo "revolto" je zakrivil Hitler, ne on. On je bil le "poslil potegnut" v revolto.

Hitler, nervozen in pobit valed prečutih noči in blamaže, je bil večer aretiran blizu Staffelskega jezera in pripeljan v Monakovo. Kaj bodo z njim storili, se še ne ve.

Pariz, 13. nov. — Svet poslankov je večerj razpravljal o aferi nemškega ekskruprinca, in kot se poroča, ni zaključil nič posebnega. Poslaniki Anglije, Italije in Japonske so mnenja, da je povratek ekskruprinca izvršeno delo in ententa ne more ničesar storiti. Belgija je hladna. Edina

ZA KUHANJE PIVA DOMA

imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas kuhanje vedno le najboljše in najcenejše. Dobiti je tudi sbrske sodov, steklenic in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje.

Grocerijam, sladničarjem in v prodajalnih delavnice damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Domače prekažene KLOBASE

Izdelujem in razpošiljam fine prekažene klobase s česnovim okusom in prekaženo meso. Jamčim, da je moja roba prava delikatesa, ravno tako kot sta jih včasih oče in mati naredila. Pošiljam od 5 funtov naprej. Cena 35c funt, poštnina posebej. Denar se lahko pošlje z naročilom ali pa pošljem po poštne povozje (C. O. D.). Sem član društva št. 68, S.N.P.J. kamor se lahko obrnete radi moje zanesljivosti.

JOSEPH LESKOVAR

D. I.

610-14th Street,

Racine, Wis.

V 2-3 tednik dobim lep stare-krajski

KALENDAR

za leto 1924 in ga vsakomu, ki mi pošlje svoj naslov

BREZPLAČNO

pošljem.

Denarne pošiljke za BOŽIČ in NOVO LETO hitro in gotovo.

Pišite pa moj cenik.

EMIL KISS BANKIR,
133 Second Ave.,
NEW YORK CITY

Dopremijam rojake iz starega kraja. "Affideviti"

POTNIŠKI ODDELEK!

HRANILNI ODDELEK!



ZELO IZREDNA RAZPRODAJA

Posoda za sladkor 12 posebnih žlic in 2 zagrinjala z okna za

\$6.75

Še nikdar v življenju niste imeli take prilike in ponudbe kot je ta, torej se je poslužite takoj. Krajevna izdelka posoda za sladkor posebnih žlic damo z vsako posodo. Krajevna izdelka za okna zagrinjala "Bonne Femme" vrste en kos za eno okno, posoda za sladkor. Druhi dve funta sladkorja. Takole posoda obrat vsake jedilne 55 palcev široka in 9 čevljev dolga samo v belih barvah. Ta zagrinjala so zelo lepa in vsako hišo. Mi smo prepričani, da bo jih oboje na vašo čino, da jih bode vse sode obudovale in skrbale bodo izvedeti naš naslov od vas. Prava vrednost tega blaga je v resnici dvakrat toliko, kar mi uprismo. Naše posode so voljavna in se lahko dajo. Pošljite nam 25c v pošti in vam pošljemo posode za \$6.75 pa plačate potem ko prejmete blago.

LUXUS SALES CO. (Dept. 502), 1513 Emma Street, Chicago, Ill.

Božič,

CAS LEPIH SPOMINOV JE PRED DURMI.

Ta praznik vzbuja pri vsakemu dolžnost, da se s kakim denarnim darilom spomni svojih sorodnikov, prijateljev in znancev v stari domovini, kjer je vsekakor tako mali dar s hvalečnostjo in veseljem sprejet.

Ako hočete, da bodo taka darila pravočasno in v redu dostavljena, pošljite jih potom poznate

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

Cene primerne. Dobra postrežba zajamčena.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Francija se razburja in zahteva, da je treba pritiskati na Nemčijo z novimi sankcijami za kazni, ker je dovolila vrnitev kajzerjevemu sinu.

Zenska bila hudo bolna. Zdravniki ji niso mogli pomagati. Imela je več operacij.

KAŠELJ

Je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM.

kateri olajša kašelj in odvrača mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpravo pri glavoboli valed prehlada.

Cena 50 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Mr. Pavlik, stara 43 let, in tega muma je trpela iz hudo bolehal nad šestdeset let in v vsu upanju na odvračanje se predla. Večkrat je imela operacije, ki so bile brez uspeha. Vsi zdravniki so ji izrekli, da ni zdravila niti na to zemljo. Vsi zdravniki so ji izrekli, da ni zdravila niti na to zemljo. Vsi zdravniki so ji izrekli, da ni zdravila niti na to zemljo.

Nad 100 Harmonik

Potrulil sem se, da sem prekrbel našim harmonikarjem dobre in zanesljive harmonike, ki so po delu in glasu enake drugim najboljšim harmonikam, a kljub temu so moje harmonike, ki nosijo ime "Drava", od \$25 do \$50 cenejšje kakor druge. Na vas je sedaj leželo, če boste še naprej plačevali za harmonike več kakor je treba.

V zalogi imam sedaj nad 100 raznovrstnih harmonik in sicer:

1. "Drava harmonike za izurjene igralce. Trivrsne in štirivrsne, dvakrat in trikrat uglasene, štajerskega (nemškega) in kranjskega modela. Sedanja zaloga "Drava harmonik je v marsičem boljše kakor so bile dosedanje. Cena teh harmonik je samo od \$50 do \$70.
2. Harmonike za začetnike in manj izurjene igralce: dvovrsne in trivrsne, dvakrat in trikrat uglasene, z ravno in stopnjevitno igralno desčico. Cena teh je \$16 do \$40.
3. Harmonike za otroke: enovrsne in dvovrsne, dvakrat in trikrat uglasene. Cena \$4.75 do \$22.
4. Piano-harmonike z imenom "Drava", pri katerih so melodijske tipke enako urejene kakor pri klavirju (piani). Te vrste harmonike se lahko smatrajo za harmonike bodočnosti. Jaz jih prodajam po \$75, po \$100 in višje.

Izdelovanje in popravila harmonik: Nudi se vam moderno urejena delavnica za izdelovanje novih in popraviljanje starih harmonik.

Druge Muzikalije:

Slovenske grafofonske plošče vseh izdelkov, kakor Columbia, Victor, Okeh in importirane plošče do bite pri meni.

Grafofone raznih vrst in izdelkov vam nudim po izredno nizkih cenah.

Godbene in orkestralne instrumente, kakor vijoline, klarinete, kornete, saksofone, bobne itd. dalje instrumente, kakor kitare, citre, mandoline, bandže itd., dobite pri meni ceneje kakor drugod.

Novi cenik s slikami.

Izšel je moj novi cenik s mnogimi slikami harmonik in drugih instrumentov, kakor tudi drugih predmetov moje trgovine. Ako ga še nimate, pošljite ponj in omenite za kaj se najbolj zanimате.

Garancija.

Z vsako harmoniko in drugim instrumentom pošljem posebno garancijo.

Dalje imam v zalogi tudi:

1. Importiram tobak za pipe in cigarete ter porcelanaste in lončene pipe s dolgimi cevkami.
2. Importirane cigaretna papirke in cigaretna hlize.
3. Importirane pristne slovenske orehe in posušene gobe ter razna druga jedila in jedilne dišave in primesi iz starega kraja.
4. Importirana Knajpova zdravilna zelišča itd.

Pišite za poseben cenik o teh predmetih.

JOSEPH VOGRIC

BOX 8, STATION D—NEW YORK CITY

Kaj pravijo moji dosednji kupci harmonik:

Bowie, Colo. Cenjeni: Dam vam na znanje, da sem sprejel harmoniko s katero sem zadovoljen in se vam zahvaljujem.

Claridge, Pa. Mr. J. Vogric: Dam vam vedet, da sem sprejel naročeno harmoniko in sem prav zadovoljen z njo.

John Garwa.

Heoversville, Pa. Spoštovani: Se zahvalim za poslano harmoniko, a katero sem zadovoljen. Ostanem Vaš prijatelj in Vas tudi drugim priporočam.

Jože Valant.

Coalton, Okla. Naznanim vam, da sem sprejel harmoniko in se vam zahvalim znajo. Fino harmoniko ste mi poslali; sem zadovoljen z njo. Priporočal bom rojakom, da naj harmoniko od Vas naroče.

Johnstown, Pa. Cenjeni: Naročene harmonike sem sprejel in sem prav "cofriden" z njimi. Imajo lep glas in tudi lepo so izdelane.

Jakob Napotnik.

Pittsburg, Kans. Dear friend: I received the accordeon and was much pleased with it. If anybody wants a harmonika I will tell him to get it from you. Yo handle No. 1 goods. I never thought they would be so fine.

Frank Drenik.

Federal, Pa. Dear sir: I want to let you know that I received the harmonika and I am well pleased with it. I did not think I would get such a fine harmonika. I thank you ever so much.

Joe Miklaucic.

To so samo nekatere izmed številnih priznavalnih in zahvalnih pism, ki sem jih sprejel.

Pot v Evropo.

(Piše dr. F. J. Kern.)

Postojna. Borovnica. Šmarje. Stari znanci. Breznica nad Škofjo Loko. Razno.

V kratkih tedenskih člankih ni mogoče spraviti na papir vseh globokejših vtisov, katere potnik odnese s seboj s potovanja.

V prejšnjih člankih sem obdelal Ljubljano, Dolenjsko, Belokranjsko, Gorenjsko. Meseca julija smo imeli na Kranjskem krajno vreme; preostajalo nam je še par tednov, katere sem hotel uporabiti kar najbolj uspešno in si ogledati nekatere stare znanke.

S tremi drugimi Clevelandčani (gg. Anton Logar, Frank Verbič, in F. Močilnikar) smo se vtihotapili v Postojno obiskat nekdanjega Clevelandčana g. Josip Birka in soprogo Sophie Birk, oba je zdaj člana naše Jednote in znane po svojem delovanju na društvenem in narodnem polju v Clevelandu.

mi Borovničarkami na nalašč zato zgrajenem poliklanem podu. Po skrbnem opazovanju sem zapazil, da vlada med ljudstvom ter med raznimi razredi, to je med šolanci in nešolanci ljudmi na Slovenskem precejšnja demokratičnost. One nadutosti, katere smo bili vajeni kot dijaki, menda ni več ali vsaj ne v toliko meri. Ostala je še pri nekaterih dacejih in novobogateljih, kateri so menda po celem svetu enaki.

Ker mi je zmanjkovalo časa sem se peljal z avtomobilom v družbi s pisateljem dr. Ivan Lahom iz Ljubljane v Šmarje, obiskat nekdanjega navdušenega clevelandskega čitalničarja in naprednjaka, starega g. Ivan Laha, ki je pred več leti odpotoval na svoj dom ter živi zdaj pri svoji omoženi hčeri. Dasiravno je star nad sedemdeset let, je še vedno po telesu in duši čil in krepak. Zanima se za napredek Slovencev v Ameriki. Naročil mi je, da naj pozdravim svoje številne prijatelje, nekdanje njegove odjemalce clevelandskega časopisa.

postregli z dobrim jabolčnim mostom, in v nekaterih hišah z medom. Zapazil sem več uljnakov; čebele imajo dovolj hrane zlasti meseca julija, ko eveto v okolici po hribih kostanji, katerih cvetje diši daleč na okoli.

Da se dobe tudi v gorskih vaseh podjetni kmetje, sem se prepričal pri obisku starega znanca mojega očeta, Rahotnika v Breznici nad Škofjo Loko. Mož se zna komaj podpisati, pa ima dve lesni žagi na turbino, velik nov cementiran bled za živino in ima nakupljene dinamoe za električno napeljevanje po svojem posestvu. Vodne moči ima dovolj v bližini.

V rojstni vasi, v Breznici nad Škofjo Loko sem se zamudil komaj par dni. Ja visoko v hribih brez posebnih udobnosti, kmetje so bili ravno zaposleni z obratovanjem črešenj in s košnje; bližnjih sorodnikov ni več v vasi. Obiskal sem sosedo in opazoval njih vsakdanje življenje. Edina sprememba od časov, katerih se spominjam kot osemletni fant, ko sem šel z doma, je, da obdelujejo polja bolj površno, in samo taka, katere so jim izplačajo. Pred leti so se mučili, ročno kopali plitvo zemljo po bregovih, v koših znosili pišle pridelke na hrbtih proti domu in jih pospravili po kozoletih. Marsikatero leto se je komaj izplačalo. Namesto s starimi cepci, mlajši zdaj celo v teh gorskih vaseh a strojem, ki ga goni živina.

Zapazil sem, da so vsi odrasli otroci, stari po dvanajst do petnajst let nekam pritlikavi in slabotni, bledih lic in imalo malo energije. Nekaj časa mi je bilo to uganka, dokler nisem zapazil v nekaterih hišah, da starši dajejo že mladim otrokom požirke domačega žganja. Zdi se mi, da alkoholizem prepreči pravilni normalni razvoj te mladine.

NA TISOČE NJIH HVALI ČUDOVITOST ZDRAVILA LAXVIR COMPOUND.

The Laxal Medicine Company, Pittsburgh, Pa., ima v svojih arhivih imena tisoče človek, ki so v življenju slavili Laxvir Compound pravo zdravilo za človeka in mnogo let. To zdravilo čisti krvni obtok, izboljša prebavo, daje energijo, izboljša splošno zdravje, daje moč, daje veselje, daje mir, daje zdravje. Vse to je, kar človek potrebuje, da se lahko normalno razvija. Laxvir Compound je zdravilo, ki ga vsi človeki potrebujejo. Laxvir Compound je zdravilo, ki ga vsi človeki potrebujejo. Laxvir Compound je zdravilo, ki ga vsi človeki potrebujejo.

Dovolj Laxvir Compound, zdravila za zdravje, ki ga vsi človeki potrebujejo. Laxvir Compound je zdravilo, ki ga vsi človeki potrebujejo. Laxvir Compound je zdravilo, ki ga vsi človeki potrebujejo.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnega srca naznanjam sorodnikom, znanec in prijateljem, da nam je za vedno zaspal naš brat

JOSEF MAROLT.

Doma je bil iz vasi Gornje Podpoljane, fara Velike Laške na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 23 leti. Star je bil sedaj 47 let. Bolehal je za jetiko nad eno leto in ležal v postelji le tri dni pred smrtjo. Umrl je 29. oktobra, 1923, in pogreb se je vršil dne 31. oktobra t. l. Bil je član društva "Vrh hribski bratje" št. 9, S. 8. P. Z. v Leadville, Colo., katerega članstva se pa ni moglo pogreba udeležiti, ker je preobdano. Darovali pa so mu krasni venec v zadnji bratski spomin, za kar se jim toplo zahvaljujem. Lepa hvala tudi društvu "Zeleni vrt" št. 162, S. N. P. J. v Palisade, Colo., katerega članstvo se je udeležilo pogreba in darovali so krasni venec. Lepa hvala tudi Pečarskemu klubu za darovani krasni kopek cvetlice. Posebno se lepo zahvalim vsem prijateljem in znanec za darovane venec in za obilno vdeležbo pri pogrebu, ter lepa hvala tudi Mr. in Mrs. Perc, Mr. in Mrs. Kosak, Mrs. Bradac in Miss Gempel. Tebi dragi brat pa želimo, počivaj mirno in lahka bodi tibi ameriška zemlja. Žalujemo ostali: Frank Marolt, brat v Palisade, Colo.; Stefan Marolt, brat v Joliet, Ill. in Ivana Lunka, sestra v Denver, Colo. Oče in mati, en brat in dve sestre v starem kraju. Frank Marolt, Box 655, Palisade, Colo.

S sorodnikom profesorjem Ivanom Dolencem sem naredil dve uri dolgo turo k nogam nad Škofjo Loko. Čudno, kako lahko je iti k nogam par ur, če ni vno pristoje; vse se je vršilo v najlepšem redu in dostojno. Ljubljanski "frakariji" so se prav na demokratični način vrteli z brhki-

Nad Škofjo Loko se dviga Ljubnik, ki je visok 1027 metrov ali približno 3000 čevljev. Z desetletnim sinom Francetom sva neko nedeljo dopoldne napravila izlet na vrh. Navadna tura traja tri ure, midva sva hodila štiri ure. Vajvala sva krasen razgled z vrha na vse strani: tja proti Savskemu polju proti Kranju, dalje proti Šmarni gori in Ljubljani, proti Selški dolini in proti Poljanskim hribom. Ne čudim se, da nekateri ljudje postanejo strastni turisti, da celo tvegajo življenje po nepristopnih gorskih strminah, da splezajo na vrh kakore, odkoder se jim razvije razgled na lepo naravo.

(Prihodnjič bom čitateljem podal svoja osebna mnenja o političnih in socialnih razmerah v Jugoslaviji, oziroma na Slovenskem v kolikor sem se zanimal zanje. S tem bo zaključena serija člankov s potovanja.)

POZIV.

Društvo Columbine, št. 218 Slovenske narodne podpore jednote pozivlja brata Louisa Benčina, svojega člana, da se nemudoma zgleda tajniku društva, drugače bo prepovedano in odgovoren za posledice. — John Malovrh, 3885 Mead St., Denver, Colo. — Tajnik. XI.—13.—14.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znanec in prijateljem, da je za vedno zaspal moj soprog in oče

JOŽE AMBROŽIČ.

Umrl je v torek zvečer dne 23. oktobra, 1923, po kratki in mučni bolezni pljučnici ob petih in petnajst minut popoldne. Bil je star 40 let. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti dne 26. okt. t. l. na Narodno pokopališče v Canonsburg, Pa. Iskreno se zahvaljujem društvom G. B. U. št. 600, Red Men št. 339, Modern Woodman of America, Eagle št. 861 za darovane krasne vence in Standard Chemical Co. za krasne šopke cvetlice, nadalje se prav lepo zahvalim vsem znanec, prijateljem in sosedom za krasni venec, katerega so mi podarili v zadnji spomin. Lepa hvala bratranecu Johnu Jeraju za darovane cvetlice in za čutje ob krsti ranjkega. Moja najlepša zahvala tudi J. Rogel-ju in A. Terbovcu za darovane cvetlice in za udeležbo pri pogrebu. Še enkrat prav srčna hvala vsem, za tolažbo, čutje ob mrtvaškem odru in za spremitev na mirovdor. Ti pa dragi soprog in oče, odšel si od nas za vedno, a ostanek nepopavljen, ker tvoja dela nas bodo spominjala na te. Počivaj mirno in lahka bodi tibi ameriška zemlja. Žalujemo ostali: Josephine Ambrožič, soproga. Josephine Jr. Evelyn, Edvina in Cirila, hčerke. V Alexanders Place, Pa., dne 5. nov. 1923. Marija Ambrožič, rojena Jeraj, mati, Frančiška Ambrožič, sestra v Zabji vasi pri Novem Mestu, Jugoslavija.

POŠILJANJE DENARJA ZA BOŽIČ

Gotovo tudi letos ne boste pozabili svojcev v starem kraju, temveč jim boste poslali primeren denarni dar za božične praznike! Cim prej opravite to opravilo, toliko bolje!

Naša banka je ukrenila vse potrebno, da bodo njene božične pošiljave hitro in točno dostavljene prejemnikom.

Denar lahko pošljemo POTOM POSTE IN POTOM BRZOJAVNEGA PISMA.

Denar poslan potem na njegov domati pošti brez vsakega odbitka. DOLARJE V JUGOSLAVIJO pošilja naša banka potem pošte ali brzojava!

NAŠE CENE so vedno med najnižjimi. Prepričajte se!

V STARI KRAJ — za Božič! Ako ste Vi med onimi, ki nameravate praznovati Božič v starem kraju, potem je v Vašo korist, ako se poslužite trdke, ki je znana po točni in solidni postrebi.

Ako ste namenjeni dobiti koga iz starega kraja, nam pišite po naslednja poiznata.

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Češnar,
70 — 9th Ave., New York, N. Y.

Slovenska Narodna



Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

laskop. 17. junija 1907

v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Calinkar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 81, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blaginjski John Vozrich, urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Gedin.

FOROTNI ODSEK:

John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 276, Barberton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terzlj, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE:

Blas Novak, predsednik, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE:

Jacob Ambrožič, Box 286, Moon, Run, Pa.

Joh. Grošelj, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O.

ANTON SULAR, Box 104, Gross, Kans., za jugoslopad.

Max Mare, Box 166, Buhl, Minn., za severoslopad.

Miko Zugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

ZAPADNO OKROŽJE:

Nadzorni odbor:

Frank Zalts, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5817 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6404 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združiteni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Joško Oran, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Jos. Skuh, 6404 Orton Ct., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZORI—Korespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na poslo gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohbe se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blaginjsko S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vas priobito glode poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaltsu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prizivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi opisi, nanašajo, oglaš, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Skupina ameriških Slovencev na obisku stare domovine v Postojni.

velandu, kjer sta preživela blizu dvajset let. Zdaj lastujeta v Postojni prijazen hotel Jama (poprej Ribnik), kjer sta nam v vsakem oziru imenitno postregla. (Oba sta še vedno ameriška državljan, tako da nas je bilo dve ameriški državljani. Stari Clevelandčani pri skupnem sestanku, kar smo hoteli uvekovčiti s slikanjem.) Obiskali smo Postojansko jamo, ki se lahko smatra za eno izmed večjih čud svetla. Dva iskra konja z novo kočijo sta nas peljala v Predjamo, da si ogledamo stari grad Erazma Predjamskega. Splezali smo v votlino, kjer je bil Erazem, izdan po svojem služabniku, in ustrelen, ko je bil ravno pri večerji. Oskrbnica nam je pokazala ognjišče, kjer so pekli janjce in si kuhali jed. Povest o Erazmu Predjamskem je menda znana vsakemu odraslemu rojaku, zato je tu ne bom ponavljal. Turki so ga hoteli s posadko izstradati, on je pa imel izhod iz gradu skozi hrib, pod katerim čepi grad, po podzemeljski jami na drugo stran gore, kjer si je preskrbel dovolj živeža, da je še Turkom metal čista teleta in se jim rogali iz nečloveškega gradu. Seveda je pri vseh pravljicah o starih gradovih in grajskih čudno zmehšana resnica z bajkami, katere so si ljudje izmislili tekom stoletij.

Sestal sem se z uglednimi Postojnčani. Bolj narodnih ljudi ni treba iskati. Italijanska okupacija je kot nekaka mora, ki leži na slovenskih pokrajinah po lepi vipski dolini in po Goriškem. Človeku je težko, ko vidi dobre naše ljudi zatirane, v vednem strahu pred nekaterimi domačimi izdajalniki in pred italijanskimi fašisti. Zato pa čitaš na obrazih naših Slovencev nemo togo in nestrpno pričakovanje, da se razmere spremenijo. Nam gostom je zaigrala dobro organizirana postojanska godba, ki je edina organizacija da družji mlade fante in starejše godce, ker so Italijani uničili Čitalnico in Sokola. ... Godba si je naročila nove instrumente, ki se niso vsi plačali. Če že ameriški Slovenci pošiljajo na stotine dolarjev za zvonove v stari kraj, ali bi ne bilo čas, da se pobrigamo za naše ljudi v okupiranem ozemlju?

V Borovnici so imeli slavnostno otvoritev Sokolskega doma na nedeljo 15. julija. Z lepimi številom drugih ljubljancev sem se udeležil slavnosti in pristostvoval dobro uspelemu javnemu nastopu starejših Sokolov in naraščajočih. Pozneje se je razvila prijazna domača zabava na prostornem vrtu, kjer smo se zabavali pozno v noč. Razpoloženje je bilo prav priščno; vse se je vršilo v najlepšem redu in dostojno. Ljubljanski "frakariji" so se prav na demokratični način vrteli z brhki-

Blizu Šmarji so Grosuplje. — Kdor se pelje po Dolenjski železnici, vidi blizu kolodvorja skupino novih tovarniških poslopj za izdelovanje vrvi in lamenih izdelkov. Tovarno lastuje nekdanji moj sošolec, g. Anton Šinkovec, ml., iz Kranja. V gimnaziji ni bil najboljši učenec navzlic mojim instrukcijam, zdaj je pa eden izmed najbolj podjetnih mladih industrijalec na Kranjskem. Upošlenih ima nad tristo delavcev ter obratuje največje tovarno laničnih izdelkov v Jugoslaviji. Se še spominjate lepih časov, ko so dekleta trle lan z lesenimi tarnicami, fantje so jim ga pa sušili in jim nagajali? Predvso so pozimi na kolovratih spredli v prejo in ga dali tkalcu, da jim je stkal platno za domačo uporabo. Vse to delajo zdaj stroji, ki posnemajo stare priprave, vendar gre delo vse hitreje. Menda lahko ta tovarna stré v enem dnevu več lana, kot ga je poprej več vasi skupek v celem tednu. Gospod Šinkovec mi je temeljito razkazal celo napravo, ki jo misli še povečati. Čul sem pa, da so lastniki zemljišč okoli tovarne nastavili pretirano visoke cene, katerih mlado podjetje komaj more upoštevati, kar lahko povzroči, da se tovarna ne bo mogla razširiti. Sploh je še vedno veliko nevoščljivosti in nagajanja tudi med Slovenci v stari domovini, kadar pride kak podjeten rojak in hoče pomagati sebi in sorodnikom s povzdigom industrije ali trgovine. Razmere se pa obrabčajo na bolje. Po raznih krajih Slovenske in Jugoslavije se ustanovljajo nove tovarne za izdelke, katere so morali doslej uvažati iz tujine.

Škofja Loka in okolica, kjer sem preživel otroška leta, se mi ni zdela dosti spremenjena. Nekateri drugi kraji so bolj napredovali. Hiše so večinoma še vse iste kot pred leti, par je novih, druge so nekoliko popravljene, nekatere pa so ohranile stare oblike in staro barvo, katero so elementi tekom več let spremenili in postarali. Videti je, da škofjeloski ko narejše tudi še ne bo kmalu izkoreninjen. Videti je, da škofjeloski ko narejše tudi še ne bo kmalu izkoreninjen. Videti je, da škofjeloski ko narejše tudi še ne bo kmalu izkoreninjen.

S sorodnikom profesorjem Ivanom Dolencem sem naredil dve uri dolgo turo k nogam nad Škofjo Loko. Čudno, kako lahko je iti k nogam par ur, če ni vno pristoje; vse se je vršilo v najlepšem redu in dostojno. Ljubljanski "frakariji" so se prav na demokratični način vrteli z brhki-

KJE SE NAHAJA

rojak Franc Sikole in Amalija Sikole, ki smo bili več let skupaj kot premogariji v Zeni Reipreusen št. 33, v Nemčiji. Prosim, da se prijavim meni, ali naj piše Frank Cujnik, 73 Second St., La Salle, Ill. Alouis Lešnjak, Steinbruecker Gasse No. 7, Wiener-Neustadt, Austria.

ZDRAVNIK UBOGIH TISOČE JIH OZDRAVI

Is vseh krajev sveta prejemam pisma od ljudi, ki so bili bolni, pripovedujejo kako jim je pomagal Bolgarski šelični čaj.

To je ubogih ljudi zdravnik, ker je lahko pripraviti in stane zelo malo. Pomaga proti zaprtosti, šelodnim, jeternim, oblatnim in črevesnim neudomostim. Vrtan gorak pomaga odpraviti prehlad in varuje pred influenco, pljučnico in drugo boleznijo. Bolgarski šelični čaj (preje posnan za Krvni čaj) se prodaja v vseh lekarnah, ali pa vam pošljemo po pošiljki velik druzinski zavoj za \$1.25, ali 3 za \$3.15, ali 6 za \$5.25. Naslov: H. H. Von Schlick, president, Marvel Products Company, 8 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. (Adv.)

NAUCITE SE ANGLESKO

Mi vas poučimo govoriti, štiti in pisati angleški jezik potom pošte v kratkem času. Da vas pripravimo vam pošljemo na poskušano eno nalogo. Znanje angleščine vam bo v korist. Ne odlašajte temveč pritenite takoj s učenjem. Naslov: "Slovensko-Angelski jezik", 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. — (Adv.)

NAJIZVRSTNEJŠA PRILIKA NA SVETU

(Ta ponudba je veljavna le do dne 15. dec.)

Prava Kuku ura in 2 zagrinjali za dve okni za \$6.98.

KUKU STENKA

URA BAMA se prodaja po \$6.98. Se niso imeli enake prilike v življenju. Kupiti tako eno, šturo zagrinjali. Kuku ura je najprej iz nečloveške lesa in je krasno izdelana. Se navija z usti, krasni krasno po dolni krasni in stotilke, klide "kuku" in bijo na vsake pol ure. Ima dobro krasno in drži pravi čas. Ta ura ima svojo vrednost in je priljubljena. ZAPOMNI! To ni igrača ali kaka posredna, temveč je PRAVA KUKU URA.

GRINJALA — plačate \$6.98 in par centov za poštnino, ako niste zadovoljni vam povrnemo denar. Ne odlašajte, pišite nam še danes na naslov:

LUXUS SALES CO., DEPT. 203, 1513 EMMA STREET, CHICAGO, ILL.

VARČLJIVI NAROD

VLAGA REDOVITO

INVESTIRAJ RAZUMNO V

KASPAR STATE BANK

NAJVEČJI JUGOSLOVENSKE BANKE V ZJEDINJENIH DRZAVAH.

1900 Blue Island Ave., vogal 18. ulice

CHICAGO ILLINOIS

KAPITAL IN PREOSTANEK

\$1,250,000.00

Prodajamo parobrodne listke za vse parobrodne družbe v Jugoslavijo in obratno. Izdelujemo listine (affidavits) za priseljenike, ter pošiljamo denar v staro domovino najceneje in najhitreje.

Pod nadzorstvom

vladnim, državnim in

Chicago Clearing House Ass'n.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Narodna: Zedinjena država (levon Chicago), \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.
Naslov na vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2657-58 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.
"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.
Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.
"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglepu n. pr. (Nov. 30-23) poleg valiga imena na naslova pomeni da vam je s tem dnemv potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ALI STE ZAVAROVANI PROTI NEVARNOSTIM. KI PREŽE NA VAS?

Vsakdanje življenje prinaša nevarnost bolezni, ponesrečenja in smrti poleg drugih neprijetnosti, ki se lahko posebno za delavca smatrajo za nesrečo. Ako je človek brez dela, ali če se tako postara, da ne more več preživljati sebe s svojim delom, ga je tudi zadela nesreča, ako živi od tega, kar zasluži s svojim delom. O teh zadnjih dveh nevarnostih ne bomo govorili danes, ampak razpravljali bomo o prvih treh nevarnostih, katerim je izpostavljen večalimani vsak človek, da ga zadenejo, ko jih najmanj pričakuje.

Sedanja človeška družba ne skrbi za delavca, ako ga zadene bolezen ali nesreča, dasiravno vemo, da je na pr. čevljar, mizar, zidar, kovač, rudar itd. bolj potreben za obstanek človeške družbe, kot na pr. bankir. Tudi za bankirja ne skrbi človeška družba, da ob času bolezni ali ponesrečenja prejema posebno podporo. Vendar je pa za bankirja ob času nesreče ali bolezni tako preskrbljeno, da se mu ni treba bati, da bodeta on in njegova družina trpela pomanjkanje, ako zbolí ali ponesreči. Gospodarstvo v človeški družbi je tako urejeno, da se denar vseeno steka v bankirjevo blagajno in da njegov zaslužek ne preneha, ako tudi si bankir zlomi roko ali nogo, ali če ga bolezen prisili ostati v postelji.

Pri delavcu je drugače. Ako delavec zbolí ali ponesreči, preneha njegov zaslužek. Ako preneha delavčev zaslužek preneha delavcu in njegovi družini tudi dotok sredstev za življenje. Z boleznijo ali ponesrečenjem pa pridejo v delavčevo družino še večji stroški. Z drugimi besedami to pomeni, ako je bil delavec siromak, ko je delal, sta on in njegova družina še bolj siromašna in ubožna kot pred boleznijo ali ponesrečenjem.

Ako bi bila človeška družba pravično urejena, tedaj bi ona skrbeli ob času nesreče ali bolezni za delavca in njegovo družino. Že dolgo časa zahtevajo delavci, da človeška družba izpolnjuje nalogo, ki ji gre. Le v nekaterih državah se je nekaj malega storilo za delavce, da dobijo majhno podporo, kadar so bolni ali če ponesrečijo. Ali ta podpora je tako majhna, da ne zadostuje za kritje življenjskih stroškov. V Ameriki pa dozda še nobena država ni sprejela postav, ki nalagajo podjetnikom, da morajo delavce zavarovati proti boleznim. Nekateri države so sprejele odškodninski zakon, ki določa tako podporo, da toliko zaleže ponesrečenemu delavcu, kakor če kane kaplja vode na razbeljeni kamen.

Iz navedenega sledi, da morajo delavci sami skrbeti, da ne pridejo še v večjo revščino, ako zbolijo ali ponesrečijo. V ta namen so se osnovali podporne organizacije. Taka podpora organizacija za slovenske delavce je Slovenska narodna podpora jednota. Slovenci se lahko zavarujejo proti riziki bolezni, ponesrečenja in smrti.

Slovenska narodna podpora jednota ima uvedene razne razrede za bolniško in posmrtninsko zavarovanje, da se lahko vsak član zavaruje po svojih sredstvih in tako kot misli, da je zanj potreba, da odvrne od sebe in svoje družine skrajno ubožstvo, ako postane žrtev bolezni, nesreče ali smrti.

Zavarovanje proti riziki bolezni, nesreče ali smrti pa ni važno le za oženjenega delavca ali malega qbrtnika, ampak je potrebno tudi za samca. Samec dostikrat skrbi za svoje mlajše brate ali sestre ali pa za delo nesposobne stariše. Ako samec zbolí ali ponesreči, ne trpi le on, marveč so prizadeti tudi oni, za katere je skrbel, dokler je lahko delal. Akotudi bi samec ne imel nikogar, za katerega skrbi, vseeno ne more prihraniti toliko, da bi lahko mirno gledal bodočnosti v obraz, ako ga zadene nesreča ali obišče bolezen. To pomeni, da je zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti toliko vredno za samega kot za oženjenega delavca, ako so samecva življenjska sredstva odvisna od njegovega zaslužka.

Slovenska narodna podpora jednota sprejema oženjene in samske delavce pod svoje okrilje. Prav nobene izjeme ne dela med njima in vsak si lahko izbere zavarovanje po svoji volji.

Veliko je še slovenskih delavcev, oženjenih in samskih, ki niso pri nobeni podporni organizaciji. Vsem tem slovenskim delavcem kliče Slovenska narodna podpora jednota: "Pridite pod moje okrilje, dokler je čas, ker nihče ne ve dneva svoje bolezni, nesreče in smrti!"

Borba med znanjem in praznovanjem.

Po Arthur M. Lewisu za "Prosveto" priredil Zvonko Novak.

(Drugo nadaljevanje.)

Zmota tiči v domnevi, češ, da je bila pamet človeku vedno le koristna. Res je storila umstvena sposobnost človeku neprecenljive usluge, ali obenem pa ga je napajala dostikrat k neznanemu, nesrečnim dejanjem, kakršnih bi nikoli ne storila nižja žival. Za zgled naj naveden samonar. Takoga dejanja ni zmožna nobena druga žival. Nagonna dejanja se med živalmi vedno opirajo na dolgo izkustvo, ki si ga živali pridobije z velikanskimi žrtvami. Človeku ni bilo treba prestati teh začetnih žrtv, ker mu je pomagal um, da se jih je mogel izogniti. S svojo preudarnostjo je premagal brez vsakršnega boja veliko število sovražnih elementov svoje okolice, ali ob tem pa je dostikrat naredil velike pomote. To pa večinoma zato, ker so se njegovi napačni zaključki opirali na napačne predpostavke. To mu je povzročilo nesreče, ki bi nikoli ne moglo zadeti po nagonih vodilne živali.

Te tragične pomote so bile čisto naravno posebno pogoste v predzgodovinski dobi, ko je bila človeška umstvena sposobnost se v preizkušnem razvoju. Največkrat so bile posledice temu, da ni mogel človek zapopasti vseмирja radi nesrečne kombinacije zelo priproste mentalitete in skrajno zapletenega kozmosa. Če pripisujemo za trenutek obstanek bajnega stvarnika, se nam mora na vsak način zdeti, kakor da je ustvaril vseмирje s posebnim namenom, da bi bilo tisto vesoljstvo kar najbolj zmešano za njegove otroke. Če pomislimo, koliko navedeno še nerazrekljivih skrivnosti za nas objema naše vseмирje kljub našemu neizmernemu znanstvenemu napredku, potem se nikakor ne moremo čuditi, da so naši predniki tako poredkoma zadeli resnico. Pravzaprav se niso nikoli dokopali do resnice razen v slučajih, ko se je pojavil z resalnostjo. Edino pravo idejo so imeli naprimer o soncu, da je vroče. Solnce se jim je zdelo tako veliko kakor mesec. Njihova pamet je bila še dokraja otroška. Kako bi naj vedeli, da je zlata luč svetlega dne šestdeset milijonkrat večja od okrogle srebrne plošče, ki jim je razsvetljevala temne noči? Menili so, da sta oba svetova enako oddaljena od njih.

Zemlja je bila zanje druga velika zagonetnost. Če so se sploh dokopali do kakšnega pojma o stalnosti, potem so jo našli v trdnih tleh pod svojimi nogami. Po zemeljski vnanosti niso mogli soditi, da se z zemljo vred vrte s hitrostjo po sedemnajst milj na minuto — s hitrostjo puškinke krogle. Vedeli so — če se je dalo sploh zaupati njihovim očem, da je zemlja središče v krogu, ki ga dela solnce. Kako bi naj vedeli, da je ravno nekaj nasprotnega res, in da bite okoli solnce s hitrostjo devetnajst milj na sekundo. Kaj pove modernemu popotniku na poti iz New Yorka v Liverpool po površju, ki je dozdveo na ravno kakor bilijardna miza, da mu je premagati vođeno gorotristo in petdeset milj visoko? Prav nobene stvari ni bilo, kar bi našim pradedom povedalo in razodelo to znamenito skrivnost naše vesoljnosti. Šele potem, ko se je razvil zvezdovedstvo, šele potem, ko je jel človek preučevati gibanje raznih nebesnih teles, ki jim pravimo zvezde, se je dokopal do raketitja, da nas vlačí za sabo solnce zaeno z drugo solčno družino proti veliki zvezdi Vega s hitrostjo dvanaest milj na sekundo.

In tako se je prigodilo, da so zasli človekovi primitivni poizkusi, razumeti vesoljnost, na napačno pota, in le to se mu je posrečilo, da se je dokopal do cele kopice napačnih pojmov. Te zmote so bile redkokdaj neškodljive; nekatere izmed njih so bile celo tako usodne, da so povzročile posredno ali pa neposredno pokončanje celih plemen in rodov. Unikevalno silo teh starodavnih skoro nepojmljivih zmot pa je povečevalo to, da so se jeli razširjati nauki o božanskih prednikih. In tisti nauki so potem ustvarjali podlago raznim veram.

Med najnesrečnejše človeške zmote pa je prištevati idejo, ki je bila in je še dandanes poprišče vseh ver — vera v obstanek duhovnih bitij. Poleg tega, da je ta vera v duhove neznanstveno ovirala napredek v znanosti, je tudi neposredno prinesla smrt milijonom

in milijonom človeških bitij. V primeroma zelo svež zgled za to trditve naj pam ba brzajavka, ki je bila priobčena v listu "New York Tribune" dne 13. aprila. 1890; besedilo tiste brzajavke se glasi, kakor sledi:

"London, 12. aprila. — Sedemsto mož, žena, deček, deklica, duhovnov in tujcev žrtvovanih za vzpostavitev kraljevega zdravja. Vsi so bili živi pokopani — ne pa sežgani, kakor je bilo napačno poročano poprej pod stolpi mestnega obzidja. Žrtve so bile doprinesene, da potolažijo zle duhove."

Stiri dni pozneje, t. j. dne 17. aprila, je pisal list "United States Economist" v protestnem članku takole: "Žrtvovati sedemsto oseb, med katerimi se bili možiki, dečki, ženske, dekleta, duhovni in tujci, v Mandalayji za vzpostavitev zdravja kralja Tebava, je divjaštvo in madež za civilizacijo devetnajstega stoletja. Če bi se kaj takega pripetilo v najoddaljenejšem in najnedostopnejšem kraju v Afriki, bi bila brezbriznost civilizirane vlade še kako opravičljiva ali nobenega takega razloga ni v tem slučaju. Burna je eno zelo važnih kraljestev na daljnem iztoku. Mandalayja, ki je glavno mesto in pa bivališče tistega zverinskega kralja, je dostopna moraka luka, v kateri bivajo konzuli evropskih in azijskih držav. To, da je nameraval ta pogan doprinesti tisto strašno žrtveno daritev svojim bogovom, je bilo znano konzulom."

Znanost takozvane antropologije je dokazala, da je ima ta pogubna vera v bogove, ki niso bili niti boljši, niti slabši od Jehove starega testamenta, svoje korenine v nesposobnosti divjakov, razumeti značaj svojih sanj, ali zapopasti, kaj pomeni senca, odmev in odsev človeške podobe v vodi. In vendar je bilo to pehanje za resnico, iz katerega se je izcimila vera, v resnici edina znanost v tedanjih časih. Bili so to prvi poizkusi, zapopasti stavbo naše vesoljnosti. Če so se jim izjalovili tisti poizkusi, se to ni zgodilo, ker se niso posluževali takšnih priprav, kakršnih se poslužuje moderna veda. Orožje, s katerim so hoteli rešiti svoje probleme, je bila pamet, ali zanje je bil um še nepreizkušen, še v nerazvitem stanju. Ispodletelo jim je, kjer je bila uspešna znanost. To je natanko tako, kakor si otrok beli glavo ob uganakih, ki jih odrasel človek reši iz lahka. Razlika v uspehih med primitivnimi misleci, ki so ustanovili vero, in pa modernimi učenci, ki so ustvarili znanost, je doba, v kateri so delovali. To je stvar splošne kronologije.

Kadar se nam je torej odločiti za znanost ali za religijo, potem ni to morda izbira med znanostjo in nečem, ki se pravniče ne nanaša na vedo. To je izbira med znanostjo z raznimi barvili namazanega divjaka in pa ono slovitega Darwina.

Težko je tistim, ki niso dovolj počenčeni o tem predmetu, razumeti, zakaj se je mogla vera, ustanovljena na podlagi predzgodovinskih domolij, obdržati toliko stoletij in zakaj je še vedno vplivna in mogočna socijalna sila. Najvažnejši razlog za to je njena visoka starost. Dočim je znanost večerajšna, je vera skoro tako stara kakor človeški rod. Na tisoče in tisoče let, nezapisanih v zgodovini, je bila vera neizpodbijano polje. V tisti dobi je bila zaješana človeku v mozeg in kri. Vera ni pododvalna, kakor to ni socijalnost. Ideje prenaša rod na rod z vzgojo in izobrazbo, kakor prenaša telesne kakovosti Weismanova plazma. Razum vsakega deteta se pričinja s čisto stranjo, na katero se da napisati vsako reč. Do današnjega dne je prvi vtis verski. Ponavadi je prva stvar, ki jo sprejme nerazviti um, molitve. Otroci si ne more pomagati. Njegov um mora sprejeti, karkoli mu je ponudeno. Tako ne pričinja otrok svojega življenja, kjer ga končajo napredni ljudje, nego tako kakor njegovi pradedje v kameni dobi. Zanj ne šteje dolgo vrsto stoletij razvijajoča se prosveta nišesar. In v kratki dolgotrajnosti svojega življenja mora preživeti in prestati dolgo človeško tragedijo. Vsi, ki so se k sreči izveliki iz verske teme, so prav dobro seznanjeni z vsami podrobnostmi tistega boja. (Pride še prihodnje sredo.)

Avstralci ne marajo ruskih reakcijonarjev.

Sydney, N. S. W. (Fed. Press.) — Tu se je pojavilo gibanje, da bi ruski reakcijonarji, pristaki Kolčaka in Vrangela, ki morajo zapustiti Turčijo, dobili dovoljenje naseliti se v severnem delu Avstralije. Delavci vse Avstralije pa ostro protestirajo proti temu.

Meteoriti.

Vrednost denarja evropskih kapitalističnih držav stalno pada. Nemška marka ni vredna nič in tudi nemški dolar gre zanj. Angliški funt in francoski frank se počasi opotekata v nižino, za njima pa drsajo ostale evropske valute — razen ene.

Rusija ima nov denar, ki se imenuje červonec in ki je zavaroval ne le z zlatom, temveč tudi z vsem prirodnim bogastvom sovjetske republike. Eden červonec je vreden pet dolarjev — in ta vrednost stoji, odkar je nov denar v veljavi. Ampak sovjetska vlada je ponekod še vedno "samo še eni nogi" ...

Starodomovinski listi poročajo o nekem Srbu, ki je "zanosil". V belgradski bolnišnici so izrezali dva "otroka" iz njegovega trebuha!

Človek bi rekel, da v čudoviti Jugoslaviji — kjer je bil katoliški škof za babico in kjer je bil katoliški duhoven železniški minister! — je tudi to mogoče. Toda nočeta to ni. Saj je v av. pisnu zapisano, da je Abraham rodil Izaka, Izak Jakopa in — kakor že gre tista pesem.

Ameriški satirik W. E. Woodward piše, da največji iznajditelj na svetu je bil oni, ki je nataknil oslu komat na vrat, na komat čez glavo je privezal palico, ki je segala tri čevlje od gobca in na koncu palice je privezal svezjen sena, nakar je osel začel korakati v ravni črti naprej za senom in še danes koraka — če ni že poginil glado.

Podpišemo. Toda vsi osli, ki korakajo za privezanim senom, še niso poginili. Volilni izidi deveterostrane farne kolekte dokazujejo, da mnogi še korakajo ...

Blagor ubogim na žepu, kajti njih ne dosežejo Kazimirove deveterostrane kolekte!

Praznovall smo prvo obletnico premirja z velikim krikom in pompom. Drugo obletnico malo tišje. Ob tretji obletnici smo zaprli okna, ob četrti pa vrata.

Peta obletnica? Kdaj je pa bila? V nedeljo 11. novembra! Jaz sem spal ...

Zadnji teden je imela Nemčija tisto "veliko revolucijo" monarho-fašistov, katero so oznamovali z velikimi bobni že tri mesece. Well, tresle so se gore itd.

"Revolucija" se je začela v neki bavarski pivnici pri "štajnih" in potem je obležala pod mizo.

Nekaj se je pa le zgodilo. Valute "velikih" zaveznikov je obilila kurja polt in padle so precej navzdol. To kaže, na kaki "trdni" podlagi čepi finančna in gospo-

Prvi ljudje so bili v Mongoliji?

Dr. Henry Fairfield Osborn, predsednik naravoslovnega muzeja v New Yorku (American Museum of Natural History), ki se je ravnokar vrnil iz Azije, je poln navdušenja glede odkritij, ki jih je izvršila ekspedicija omenjenega muzeja v tretjem letu svojega dela v Mongoliji. Osborn, ki je osebn nadzoroval izkopavanje okamenin v puščavi Gobi, je dejal, da tako bogatega rezultata še ni imela do danes nobena naravoslovna ekspedicija. Ekspedicija ostane na delu še dve leti in v tem času, kakor upa Osborn, odkrije okamenelne ostanke prvih ljudi, o katerih smatra Osborn, da so se razvili v krajih, kjer je zdaj Mongolija in od tam so se razkropili po vsem svetu, prilagodeč se podnebru, radi česar so v teku milijonletnega razvoja nastale razlike v polti, obliki glav in umski stopnji, ki označujejo sedanja človeška ptemena.

Ekspedicija je v dveh letih in nekaj mesecih izkopala v puščavi Gobi 72 dinosavrovih lobanj, 12 popolnih okostij dinosavrov, 25 dinosavrovih jaje in 15 ton okamenel drugih živali iz mezozoicne in terciarne dobe. Največja najdba so dinosavrova jajca, ki so prva, kar je bilo doslej najdenih. Ni dolgo tega, kar je neki biolog pisal, da sploh še ne vemo, če so dinosavri legli jajca kot drugi kuščarji. No, zdaj vemo, da so, kar so resni učenjaki lahko sklepali že prej. Zanimivo je tudi, da se v enem jajcu — kakor poroča Osborn — nahaja zelo dobro ohranjen embrijo dinosavrova zaledita, seveda v okamenem stanju.

daraka stavba kapitalistične Evrope. Kaj bo šele potem, ko pride prava revolucija!

Operna sezona je odprta. Večsah so opero poznali le premožni sloji v velikih mestih. Delavcu je težko plačati pet dolarjev ali še več za sedež in en sam večer uživati umetnost godbe in petja, ki bi morala biti last vsega ljudstva.

Ali danes ni več treba, da živi v Chicagu ali New Yorku, ako hoče slišati opero. Za majhno vsoto si nabavi radio, intonira na potrebno daljavo in posluša opero doma za mizo, kadarkoli je oddana iz opernega gledališča. Farmar v Iowi in Wisconsinu lahko posluša čikaško opero in se divi glasovom pevecv-umetnikov, ne da bi mu bilo treba plačati vstopnimo. Zračni valovi mu jo zanesajo zastoj na njegov dom.

Kar še manjka, je izpopolnitev, da bi poslušalec lahko obenem tudi videl igralce in scene na odru. Tudi to pride prejalislej.

Nabavi si radio, čitatelj! Se izplača. Marsikatera večerna ura, ki je drugače zapravljena, je dobro porabljena, če sedi pri aparatu s slušali na ušesih, počivajoč po dnevnem garanju, in poslušaš opero ali dobre koncerte v daljnih mestih. Če pa slučajno zabreni na ušesa kak nepridiprav, ki ti ne ugaja, pa odloži slušala in si misli: Ti kar gobezdaj ali evili! — Velika ugodnost pri radiju je, da ti ni treba posili poslušati, češar nočes slišati.

Peter Pajzeli, ko bo leta 1943. morda še štiral patrove pozive na člane S. N. P. J., naj glasujejo tako kot on želi in naj se pritožijo na sodnike irske narodnosti: "Glej ga, glej ga, zlomka! Še brendi, čeprav ni v dvajsetih letih nič izbrečal! To je dokaz naprednosti!"

Slovenski kandidat za sodnika v Clevelandu je propadel, ker — kakor poroča "ndotni list" — so bili slovenski volilci razdeljeni po novih okrožjih in njihovi glasovi so bili pocepljeni.

Ravno na ta način so propadli socialistični kandidati v New Yorku. Glasovi so se povečali za 35 odstotkov, izvoljen pa ni bil noben kandidat, kajti glasovi so bili pocepljeni vsled nove razdelitve volilnih okrožij.

Te je najnovejša taktika ameriške demokracije. Kjerkoli se kaže volilna moč delavcev, jih hitro razdeli po novih okrožjih. Kadar delavci premagajo tudi to oviro, si izmislijo novo. Volilna pravica je svobodna, dokler koristi kapitalistom.

Ko v Franciji zopet odkrijejo novo vojni spomenik prihodnjo nedeljo, naj bodo na spomeniku z zlatimi črkami vklesane besede: "Padli sme zato, da jih pade še več za nami!" K. T. B.

Roy Chapman Andrews, vođa ekspedicije, je prišel iz Azije zadnjo soboto v San Francisco in seboj ima dinosavrova jajca ter več eksemplarov drugih fosilov. Ostali fosili potujejo v skrbno zaprtih zabojih na drugem parniku in v nekaj tednih bodo v naravoslovnem muzeju na ogled občinstvu in znanstvenikom.

Osborn pravi, da v prihodnjem letu bo ekspedicija posvetila posebno pažnjo iskanju človeških okamenic, ki se morajo najti. On sam je letos naredil dolgo pot v Iren-Dubutsi v vzhodni Mongoliji. 400 milj severno od Pekinga, kjer je študiral fosilne tvorbe in ustvaril si je mnenje, da je bil v tem splošnem okolišču začetek glavni debel živalskega in človeškega rodovnika. On je že leta 1915. v svoji knjigi "The Origin and Evolution of Life" (Postanek in razvoj življenja) napovedal, da ostanki prvega človeka bodo najdeni v centralni ali severovzhodni Aziji. Na podlagi te svoje teorije je zasnopal tudi ekspedicijo, ki je zdaj na delu že tretje leto.

Ekspedicija je komaj malo popraskala površje in že se je pokazalo, da je Azija najbogatejši del sveta na okamenelih prazgodovinskih živali. V puščavi Gobi je bil odkrit prednik psa, konja, krave in drugih udomačenih živali. To odkritje je potrdilo teorijo dr. Osborna, ki je pisal pred več leti, da je človek v Aziji prvi udomačil živali in izumil poljedelstvo.

Izkopani fosili tudi dokazujejo, da je bila sedanja Mongolija prazgodovina mnogih živalskih vrst, katerih ostanki so bili že prej najdeni v drugih krajih sveta, n. pr. v Ameriki.

Delavski list je sija s katero vašim naprednim.

zaradi ljubosumnosti, drugi zopet

de. Eno dobro so pa znašli Belogradijani, ki pravijo, da je to prva in edina "afera", pri kateri ni udeležen Rade Pašić.

9.198.000 kron plače prejema klerikalni poslanec, zato so skomandirali slovenskemu kmetu kuluk in petkrat povišane davke. Ne čudimo se, da vse preklinja klerikalne kulukarje.

Imeniten in drag govor. Tekom treh let je poslanec Korašec govoril v skupščini samo enkrat. Njegov govor je veljal državno kasto za davkoplačevalce nič manj ko

131.400 dinarjev, da sedanjega za
sedanja skupščine niti ne stajemo.
Žalboše pa od tega govora ni
imeli nobenega dobička ne davko-
plačevalci in ne država. Gospod
Korošec je tako dokazal, da j
pregovor: molk je zlato, resničen
Vendar ena zasluga!

Zanimiva pravda. Bivši okraj
glavar v Mariboru je vložil prot
mariborskemu vel. županu in
Pfeiferju tožbo zaradi razhajen

Občinski zastop v Mozirjah
razpuščen. Za gerenta je imenovan nadučitelj Praprotnik, za prisednika pa A. Deleja, trgovca M. Goričar, kipar I. Cerar, sedlač P. Troger ter posestnik F. Smoljšič in posestnik F. Milinar.

Ravnatelj Slovenske banke, Milin, se je na avtomobilski vožnji smrtno ponesrečil. Avtomobil se je prevrnil in Milin je bil ter koj mrtev. V družbi Milina je bil zunanj minister Ninčič in Pašič, sin Rade.

Brezklično bzojavno postaje pričeli graditi v Domaalah, 60 modernih osebnih vagonov

urejenih z vsemi udobnostmi. Vagoni bodo razdeljeni po glavnih progah.

Prvi ženski kongres držav na antanta je bil dne 26. in 27. okt.

POTREBUJEM OČVLJARJA.

Delo dobi Slovenec izučen čevljarstva, ako še ni dobro zmožen v angleškem jeziku, ima tu prillni pridruži se. Za nadaljna pojasni plašte na naslov: Martin Krušni Electric Shoe Shop, Raton, New Mex. (Adv.)

ISČEM SLOVENKO

ali Hrvatice v starosti od 30 do 40 let za domača hišna dela. Plašna po dogovoru. Sprejemem dekali pa vdovo s enim otrokom. Jsem sam, nimam nič otrok. Sledeče bo zadovoljna se lahko tu zmeniva za ženitev. Plašte na naslov: Frank M. Box 37, Lowbe Pa. (West Moreland Co.) (Adv.) Nov. 14

ZAHVALA.

Prav iskreno so zahvaljuje vsem prijateljem in prijateljicam.

ter sordnikom za krasne darovne karte so mi poklonili na "Sv. priprave party" ob 80-letni obletnici rojstnega dneva. Zelo sem bila izenačena te priznanosti. Najlepša hvala vsem, Vaša Mrs. Josephine Stonieh, Berwyn, Ill. (Adv.)

Šim. So Marvarjevega izdelki
Katerega veselji ima tu dobro-
liko kupiti dobre harmonike.
glasite se osebnosti ali pa pišite
naslov: John Skubie, P. O. B.
23, Waukegan, Ill. (Adv.)

YAKMA NA PRODAJ.

Lepe prilika nudi se Slovence
ki želi kupiti farme le dve min
hoda do železniške postaje
šole. Poslopje je vae v najlepš
redu. Prostorna stanovanja.
koda voda; kopelna oprava
gorko in mrzlo vodo v hiši. Šta
in novi veliki silo in voda v šta
Vae potrebno farmersko orod
21 glav živine, par dobrih ko
400 kokoši, tri velike prasce in
pridelki, 150 bušev je krompir
230 buš. ova in 40 ton sena. V
se prodaja po zelo zmerni ceni, sam
poslopja so vredna več kot
zahteva za vae skupaj. Če kater
ga venci, naj se obrne za vsa t
daljna pojasnila na moj naslov
Adolf Kriebel, R. D. 3, Cooper
town, N. Y. (Adv)

OFICIJELNA NAZANILA

S. N. P. J.

IZ GLAVNEGA URADA
TAJNIKA:

V zadnjem računu za mesec september t. l. med jednoto in društvi se je vrnila neljuba pomena in sicer pri dr. šte. 444 je bil izpuščen assessment članskega oddelka v znesku \$263.62.

M. J. Turk, gl. tajnik SNPJ.

DOLŽNOST DRUŠTVENIH
TAJNIKOV

je, da vsak mesec sproti poročajo upravitelju lista "Prosveta" vse spremembe nastale pri društvu: novo pristopile, umrle, črtane in nazaj pristopile in odstopile člane, njih imena in naslove, ter vse spremembe naslovov članov, točno, da se lahko pravilno pošiljatev vredni za list. Istotako se mora sporočiti vse spremembe za Mladinski list. — Upravitelju.

Rihard Zavertnik:

Analitična kritika
S. N. P. J.

TRETJI DEL.

Jednota naj naklada svoje sklade samo v obveznicah zlate veljave, ki se ločijo od obveznic, katere izplačajo v postavnem delnem denarju. Mednarodna denarna stalnica ali stalna mera je zlato. Stalna denarna mera v Združenih državah je zlato. Ta dežela ima tudi papirnat denar in če denar prične izgubivati vrednost, ga izgubiva papirnat denar in ne zlato. Ako se na obveznici glasi, da mora biti izplačana v zlatu in če vrednost papirnatega denarja pade v deželi, v kateri je bila izdana obveznica, tedaj se mora vknjiženi dolg izplačati jednoti v zlatu. Take obveznice zlate vrednosti ali zlate veljave varujejo jednoto, da ne oslabi njena sedanja nakupovalna moč, ako bi papirnat denar Združenih držav padel v vrednosti pod veljavo zlatega denarja, kot sedaj lahko opazujemo položaj evropskih vlad, katerih deparni sistem aloni na veljavi papirnatega denarja.

Kar jaz mislim dokazati, da ni pametno svetovati, da se vsa rokoka jaja zlože v en jermas, ampak je bolje, da se jednotni skladi investirajo v raznih vrednostnih papirjih, da se tako razdeli in zniža rizika. Zaradi tega priporočam članom, da takoj podvzamejo akcijo in spremeno XII. poglavje, 2. sekcijo tako, da se jednotno premoženje investira v vladnih ali municipalnih zadolžnicah, zadolžnicah zlate veljave na vknjiženi dolg napol javnih korporacij, izključene so železniške obveznice; dalje naj se investira v obveznicah zlate veljave na vknjiženi dolg federalnih farmakih posojilnih bank, navadnih obveznicah zlate veljave na vknjiženi dolg na farmako ali mestno zemljiško lastnino (toda ne industrijskega značaja), katere izplačilo garantira pisana garancija ali dober glas zanesljivega bančnega sindikata, ali pa v jednotnih ustanovah.

Analiza vloge s osirom na obrestni dohodek.

Analizirajmo jednotine vloge, da se prepričamo, ako je obrestni dohodek večji kot domnevani dohodek po štiri od sto. Ako pregledamo vrednostne papirje, kot so navedeni v zadnjem finančnem poročilu, priobčenem v Prosveti 22. avgusta 1923, najdemo med naštetimi vrednostnimi papirji, ki jih lasuje jednota, Knoxville, Tenn., municipalne obveznice, ki nosijo po šest od sto tekočih obresti. Za trideset tisoč dolarjev teh obveznic je bilo treba plačati \$32.634.09. Ako rok teh obveznic znaša dvajset let, tedaj obrestni dohodek teh obveznic znaša vsako leto pet in eno desetinko odstotka. Obrestni obveznice okraja Pasco, Fla. nosijo od vsote po pet od sto. Obrestni dohodki vseh obveznic, ki so bile kupljene zadnjih šest mesecev nosijo po pet od sto ali več. To pokazuje, da je uprava jednote dobra, da investira jednotne sklade v vrednostnih papirjih, ki nosijo več na obrestih kot domnevana obrestna mera po štiri od sto. Uprava stori svoje najboljšo, da pojača solventnost jednote. Ako primerjamo obrestni dohodek teh obveznic s obrestnim dohodkom obveznic, ki so bile kupljene v prejšnjem času, tedaj najdemo take razlike v obrestnem dohodku, da je vredno preiskati, zakaj so nastale te razlike. Jednota je kupila za trideset tisoč dolarjev Tanigipahes, Parish, La., ob-

veznic, ki nosijo po pet od sto. Zanje je plačala \$27.600. Ako znaša rok teh obveznic 20 let, tedaj bo imela jednota aktualni obrestni dohodek po 6.6%. Razlika v letnem obrestnem dohodku med obveznicami Tanigipahes in Knoxville znaša 1 1/2%, ali za 30% v celoti, kar zneske \$450 letno ali devet tisoč v dvajsetih letih pri obveznicah za trideset tisoč dolarjev.

Uprava ni odgovorna za to razliko v obrestnem dohodku raznih obveznic, ki so bile kupljene ob času prosperitete, višji kot obrestni dohodek obveznic, ki so bile kupljene ob času depresije. Obveznice imajo določeno ceno, tržna cena obveznic pa pade ob času prosperitete pod par, dasiravno so obveznice manj riskantne, kot če bi bile kupljene ob času depresije. Tržna cena obveznic pade ob času prosperitete, ker je obrestna mera določena in da se obrestna mera izjednači s trgom, se morajo obveznice prodajati s popustom.

V naših pravilih v poglavju XII, 2. sekcija imamo določbo, ki učinkuje proti koristim jednote. Ta določba se čita: "Vsota na tekočem računu ne sme presegati dva mesečna assessmenta vseh članov, izvzemši v izrednih slučajih. Kadar tekoči račun naraste do

dvamesečnega assessmenta, se mora denar naložiti v dobrih vladnih ali municipalnih bondih ali zadolžnicah, ki se vedno kupijo po najnižji ceni na denarnem trgu." Ta določba igra v roke bankirjem in prisili glavne odbornike S. N. P. J., da kupijo obveznice ne glede na to, ako so obrestni dohodki visoki ali nizki. Ta določba je odgovorna, da je tako velika razlika pri obrestnih dohodkih od obveznic. Jaz priporočam, da se ta določba tako spremeni, da se prepusti sodbi glavnih odbornikov, da določijo čas, da se nalože jednotni skladi v obveznicah.

Jednota naj vlaga v bančne obveznice.

Dvanajsto poglavje, 4. sekcija, ki pravi, da "se jednotni denar, naložen na obresti ali na čerkovnem računu, se ne sme nalagati v banke, katerih delničarji so gl. odborniki ali sorodniki gl. odbornikov do bratrancev ali sestričin," širi reakcijo in je proti najboljšim interesom jednote. Ako glavni odborniki S. N. P. J. žele poznati razmere ali položaj na denarnem trgu, tedaj morajo biti blizu vira informacij ali z drugimi besedami, biti morajo bančni ravniatelji. Ako delavci žele izboljšati svoj gospodarski položaj v moderni človeški družbi, tedaj morajo povečati svojo važnost kot faktor v produkciji. Z drugimi besedami pomeni, da se morajo lotiti tudi bančnih poslov. Dve močni delavski organizaciji — železniške bratovščine in krojaški delavci orga-

nizirani v Amalgamated Clothing Workers — sta se na široko podali v bančne posle. Slovenska narodna podpora jednota naj ju posnema. Tukaj je več kot dva in trideset tisoč članov, od katerih jih mogoče veliko pošilja denar svojim sorodnikom v Evropo. Kaj pa jednota lahko stori boljšega za svoje člane, kot če da na razpolago svojim članom dobro bančno službo? Jaz sodim, da Slovenska narodna podpora jednota zdaj še ne more organizirati svoje lastne banke, ampak ona se lahko toliko zainteresira za bančne posle, da nekaj svojega denarja naloži v delnicah zanesljivega bančnega zaveda tako da jednota lahko izvoli nekaj ravnateljv v bančno upravo. Jednoti bi koristilo, ako bi se ta točka v pravilih tako spremenila, da vložiti okoli petdeset tisoč dolarjev svojega denarja v delnice zanesljivega bančnega zaveda, ta banka naj pa bo oficijelna hranilnica za sklade S. N. P. J. Dovolj naj se izvrševalnemu ali kupnemu glavnemu odboru, da določijo, kdo naj služi kot ravnatelj v bančni upravi, ki naj pazi na to, da bodo članom Slovenske narodne podpore jednote dobro in pravilno postregli.

Dalje prihodnjic.

POZOR ROJAKI!

Naznanjam rojakom, ki so imeli stike z menoj in mojim poslovanjem bodisi glede notarskih poslov ali pa za (šif karte), da sem se preselil iz Clintona, Ind. v me-

sto Chicago. Vsi prizadeti naj se obrnejo za naprej na moj novi naslov: Victor Zupančič, 3014 West 22nd Street, Chicago, Ill. (Adv.)

NAZVANILLO IN ZAHVALA.

Z žalujočim srcem naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem, da nam je za vedno zaspala naša hčerka

OLGA SEMICH.

Umrila je dne 28. oktobra 1923 za davico. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti dne 30. oktobra t. l. Bila je stara 3 leta, 6 mesecev in 21 dni. Lepa hvala članstvu društva 34, SNPJ, katerega je bila članica v Mladinskem oddelku, za krasni venec in enako tudi družini Frank in Rozi Zonta za darovani krasni venec in enako tudi družini Jakob in Rozi Lekše, ter Johnu Boškof in njegovi družini, Stefanu in Ivani Krist in vsem drugim, ki so darovali venec in cvetlice ter se udeležili pogreba, nas tolažili v uri žalosti. Lepa hvala vsem skupaj. Tebi draga hčerka pa želimo: Poživaj mirno in lahka bodi tebi ameriška zemlja. Žalujoči ostali: Joseph in Frančiška Semich, stariša, Joseph Semich Jr., brat in Katarina Semich, stara mati. Vsi v Indianapolis, Ind.

Delavec brez delavskega časopisa je kakor vojak brez puške.

VZROK PREHLADOV.

Fridtjof Nansen, slavni norveški raziskovalec severnega tečaja je imel sledečo skušnjo: Člani njegove ekspedicije so bili prosti prehladov v kljub nekonsno niski temperaturi daljnega severa toda prehladi in kašelj so se pojavili med povratku, ko so se ustavili v nekem gosto obljudenem pristaniku. Ta skušnja sugestira, da izpostavljenje mrzlemu in vlažnemu vremenu, mokre noge, sedenje na prepihu ali prehitro ohlajenje vročega telesa še ni dovolj zadosten vzrok za prehlade. Sezonski slučaj, okužljivost in lokalni ter splošni znaki z vročino sugestirajo, da je nalezljivost pravi vzrok. Najboljša razlaga za to je najbrž nek še nepoznan organsen strup. Trinerjevo zdravilno grenko vino je zelo koristno zdravilo za preprečenje nalezljivosti. Telo, ki ni zaprto, se lahko upira nevarnim nfekecijam. Trinerjevo zdravilno grenko vino pospeši, da čreva regularno delujejo, kar je najboljša pomoč pri zoperstavljanju proti zapadaju boleznim. In če se pojavi kašelj, potem vzemite takoj Trinerjev Cough Sedative. Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima v zalogi vsa zdravila in preparacije, ki jih izdeluje Joseph Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. ali pa jih lahko za vas hitro dobi.

(Advertisement.)

Hočete se li pridružiti denar delajoči priliki v kalifornijskem

ZLATEM RUDNIKU?

ČE JE TAKO

Potem investirajte vaše prihranke v "Preferred" delnicah

YANKEE JOHN DEVELOPMENT CO.

Ta razvijajoča se družba, se je organizirala pred 10 leti po dobro znanih in čislanih Pittsburghskih trgovcih in ta korporacija lastuje in kontrolira zlat in srebrni rudnik v Redding, Kaliforniji.

Na priporočilo po pred kratkem preiskovanju tega rudnika, po zanesljivem in prominentnem rudniškem inženirju, Mr. Rich-

ard L. Smithu, ki ima svoj urad na 21 nadstropju v Oliver Building, Pittsburgh, Penna., ki je podal priporočilo in po Mr. Smithovem mnenju zelo dobičkonosna zboljšanja za to posestvo, se je družba odločila, da za pokritje stroškov teh povečanj in zboljšanja je potrebno raznih novih priprav, ter da se v ta namen ponudi med ljudstvo

77,000 po 8% obrestujočih se "Preferred Stock" delnic po \$1 vsaka

Vsak kdor zamore in lahko stori naj kupi nekaj teh 8% Preferred Stock delnic. Yankee John Development Company družba jamči 8% dividende na vse Preferred delnice iz prvega dobička in ako imate vi denar, ki vam ne prinaša po 8% obresti letno, ne odlašajte z nakupom, temveč kupite te Preferred delnice — in storite to takoj, ker enaka prilika se vam mogoče nikdar več ne povrne.

Ta določena izdaja delnic bo hitro pokupljena od ljudi in

ako hočete tudi vi solastovati pri tem dobičkanosnem ZLATEM RUDNIKU, tedaj storite to takoj, boljša prilika se vam ne ponudi nikdar več.

Vzrok zakaj mi ponujamo te delnice naravnost ljudstvu je ker mi bi rajše imeli pet tisoč malih vlagateljev v naši družbi, kot pa, da bi ena sama oseba lastovala polovico teh delnic. Mi želimo obratovati ta rudnik sami — ter nemaramo, da bi nam veliki kapitalisti ukazovali kaj naj delamo.

Vsak si lahko sam izračuna vse ugodnosti, ki se nudijo v ti izdaji

V prvi vrsti je to prilika, katerih se navadno hitro poslužijo Bankirji z denarjem svojih vlagateljev. Navadno oni pokupijo takale stvari, ki prinašajo po 8% obresti letno, njim pa ostane razlika med kupno in prodajno ceno in kajpak oni dajo vlagateljem po navadi borih 4%. Čemu dovoliti Bankirju, da dobi drugih štiri odstotke — čemu dajati njim priliko delati denar iz vašega denarja. Bodite enkrat sam svoj mojster — investirajte sami — postanite bogatejši potom svojih lastnih možnosti.

Ker pa mi pričakujemo, da bomo razprodali to v par dneh, tedaj če se nam hočete pridružiti, prijavite se na ta oglas takoj, stem da izpolnite enega iz med spodnjih dveh kuponov napišite točno vaše ime in naslov ter isto naslovite na naš naslov:

Yankee John Development Co.,
501 Peoples Bank Bldg.,
Pittsburgh, Penna.

Gospoda: Jaz želim pridružiti se vašem podjetju in želim, da mi pošljete enega vaših zastopnikov.

Moje ime je

Naslov

**YANKEE JOHN
Development Co.**
Peoples Bank
Building,
PITTSBURGH, PENNA.

Yankee John Development Co.,
501 Peoples Bank Bldg.,
Pittsburgh, Penna.

Gospoda: Prosim vknjižite moj upis za delnic, vaših po 8% Preferred Stock delnic, za kar vam prilagam v tem pismu \$

Moje ime je

Naslov

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge
čitatele, naj nikar ne kupujejo
nobenih posebnosti iz posameznih
oglasov, ki se nahajajo v listu, ker
nekateri so direkto zapeljivi.
Vsak naj bo zelo previden in se
vselej, če le mogoče, predno kaj
kupi iz oglasov, preprča. Za vse
oglasne so odgovorni iz oglaševalci
sami, nobene odgovornosti ne pre-
vzame upravitelstvo in ne lastnik
lista. Oglasne imamo zato, da nam
pomagajo plačati list, kateri je
vsak dan dražji v tiskarni in vse
povsod. Torej bodite previdni, če
se pa nabiršete, tedaj vas to pri-
piše sami sebi in ne nam.

POSEBNA RAZPRODAJA
\$20.00 Importirane harmonike po posebna
Cena samo po \$2.95

Nije bilo se tako ugodne rasprodaje. Imamo nekoliko stotina importiranih Duplej-hornovih klavirskih harmonika po ceni od 10 do 15 dolara. Ove harmonike su iznajmljivane u finansijskim ustanovama, došli su uveliko u letu, kupuju ih. Neki su glaznici, a neki su u skladu. Prodava se po 250.000 počinu cena po 10 dolara. Počinu cena po 15 dolara.

Pokladih oko 500 uveliko troške u veliku na nekoliko potera na prekratkim harmonikama. Na dan. Zbogovisno jasnosti ali današnji. Pitali su se.

UNION SALES COMPANY, Inc. Dept. 25
12 So. Desplaines St., Chicago, Ill.

Oslabeleost, nadiha, bronhite, ka-
šelji in vse pljučne, ter šolečno
nerodnosti se ozdravijo doma s
tam, da vživite in Celhaga impor-

Dr. F. J. Šimanovič
"SVETE GORE ČAJ"

ne znane zdravila. Brestnjane haku
dolgo ste bujni — poskušate ta čaj to-
vam bo odleglo. Tisoda bolnikov dopo-
veduje kako se zdravili po vstavljanju te-
ga, ko njim niso pomagale druge zdrav-
ila. Načelno nasproti Panovih brat

R. SIMANOVSKY,
Dingmans Ferry, Pa. (Pike Co.)

mega centa v naprej.

POPOLNOMA ZASTONJ.
veljavna za 60 dni.



...je nam poljubno po polni ali skrajno na ogle
...pravilne načrte, jamstva na 20 let. Če
...prave vrednosti in povzeto tega damo a
...je v posameznem poslu. Kolegje je ide
...tudi delovalec. To ure so posameznik, da
...let je to redni drugi urah. Po predložen
...Njega povzročila ne prejemajo ravno urav
...da bi lahko dobili po 25.000 na eno to v
...poizkušajo ducat za nekaj novoga blaga.
...njih vrednosti in povzeto dali so 25 račun
...obito Posledice varilca, varnostni prvici stru
...šel v šepu. Kravni brivski, lomski a opre
...leška je vodila do 1.128. Posledice revoluc
...to je 2.000 račun (lekar). Polski delni
...v osadnji. Glavniki, nov ženi muškatilni in
...konverzije zapeljivosti in ure. Samopostopni per

Ku, pipa i toak, presne odvajane
je Francuske lozi. Uza lozice i brazilski
na dijamant. Iste vrste aspektni gumbi, gumbi
bi bila vredna \$2.50.
najmanji do \$25.00, a dijamant, da bi osim toga
cijena sa vas to je \$12.50 ako nam
kupona je pa \$15.00.
cena i najpri, sama nam poljite kupon i
sve je to u komadu na dva dana. Mi
iste spojni kupon i da poljite a valni nar
Eight Ave., Dept. 173, Milwaukee, Wis.
mon in pritrzanite \$3.00.
Cena bez kupona je \$15.00
Cena s kuponom je pa \$12.50
Milwaukee, Wis.
In search house, 2-111 22

[illegible]

plačila na vaše želje.
 o je naš slovenski oddelek ved-
 izkušenimi slovenskimi prodajalci.
 slovenskega tolmača v našem
 nahaja v pritličju na vходу

